

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра економіки і права

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

Олег ШЕРЕМЕТ.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 202_ р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Анатолій ЗАЇНЧКОВСЬКИЙ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 202_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 051 «Економіка»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»

на тему: Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства

Виконав (ла) здобувач 4 курсу групи ЕП-4-1

Двуреченська Анна Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник Басюк Тетяна Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній роботі
немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних
посилань.

Здобувач

(підпис)

Київ – 2023 р

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут Економіки і управління

Кафедра Економіки і права

Освітній ступінь Бакалавр

Спеціальність 051 «Економіка»

(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економіки і права

Анатолій
ЗАЙНЧКОВСЬКИЙ

«05» грудня 2022
року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Двуреченської Анни Ігорівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства

керівник роботи Басюк Тетяна Петрівна доцент, кандидат економічних наук

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « 05» грудня 2022 року № 865-КС.

2. Строк подання здобувачем роботи 05 червня 2023 р

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України, монографії, посібники, підручники, наукові статті відповідно до обраної теми, фінансова та статистична звітність за 2019-2022 роки ТДВ «Яготинський маслозавод» , мережа Інтернет.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Теоретичні основи формування інвестиційної привабливості. 2. Дослідження передумов формування інвестиційної привабливості

підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод». 3. Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод».

5. Перелік графічного матеріалу: В даній роботі використано 15 таблиць різних видів, 5 рисунків – серед них 4 діаграми різних видів.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 05.12.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розроблення та затвердження плану роботи керівником	15.01.2023	виконано
2	Написання розділу 1	10.02.2023	виконано
3	Робота над розділом 2	07.05.2023	виконано
4	Підготовка розділу 3	22.05.2023	виконано
5	Остаточне оформлення роботи. Формування висновків і пропозицій, проекту доповіді, презентації. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	29.05.2023	виконано
6	Попередній захист кваліфікаційної роботи	30.05.2023	виконано
7	Проходження перевірки на антиплагіат	05.06.2023	Виконано
8	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу кафедри	05.06.2023	Виконано
9	Отримання зовнішньої рецензії, оформлення необхідних документів для захисту	07.06.2023	Виконано
10	Захист кваліфікаційної роботи	14.06.2023	Виконано

Здобувач

(підпис)

Двуреченська А.І.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Басюк Т.П.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Двуреченська А.І. Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Київ. НУХТ 2023.

Метою дослідження є визначення сутності і складових елементів інвестиційної привабливості підприємства, а також аналіз факторів та умов, що впливають на її формування.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел та додатків

У розділі 1 "Теоретичні основи формування інвестиційної привабливості підприємства" розглядаються основні поняття і підходи до визначення інвестиційної привабливості. Детально розглядаються складові елементи інвестиційної привабливості, такі як фінансова стійкість, рентабельність, ринкова позиція та інші.

У розділі 2 "Дослідження передумов формування інвестиційної привабливості підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» проводиться аналіз фінансового стану підприємства, його діяльності та стратегічного середовища. Визначається вплив факторів макро- та проміжного середовища на інвестиційну привабливість підприємства. Застосовуються методи оцінки інвестиційної привабливості для підприємства.

У розділі 3 "Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» розглядаються напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства та оцінка впливу.

Ключові слова: інвестиційна привабливість; управління інвестиційною привабливістю; фактори впливу; молочна галузь.

ANNOTATION

Dvurechenska A.I. Ways to increase the investment attractiveness of the enterprise. Kyiv. NUFT 2023.

The purpose of the study is to determine the essence and components of the investment attractiveness of an enterprise, as well as to analyze the factors and conditions that influence its formation.

The paper consists of an introduction, three chapters, conclusions, references and appendices.

Section 1, "Theoretical Foundations of Formation of Investment Attractiveness of an Enterprise", discusses the basic concepts and approaches to the definition of investment attractiveness. The constituent elements of investment attractiveness, such as financial stability, profitability, market position, and others, are analyzed in detail.

In Chapter 2, "Research of Prerequisites for Formation of Investment Attractiveness of Enterprise "Yagotyn Butter Plant", the financial condition of the enterprise, its activities and strategic environment are analyzed. The influence of factors of macro- and intermediate environment on the investment attractiveness of enterprise is determined. Methods for assessing the investment attractiveness of the enterprise are applied.

In section 3 "Ways to increase the investment attractiveness of the enterprise ALC "Yagotynsky butter plant" the directions of increasing the investment attractiveness of the enterprise and evaluation of impact are considered.

Keywords: investment attractiveness; management of investment attractiveness; factors of influence; dairy industry.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	12
1.1 Сутність і складові елементи інвестиційної привабливості підприємства	12
1.2 Фактори та умови формування інвестиційної привабливості підприємства.....	18
1.3 Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства.....	22
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»	30
2.1 Загальна характеристика діяльності підприємства	30
2.2 Аналіз фінансового стану підприємства	34
2.3. Стратегічний аналіз факторів макро- та проміжного середовища та їх вплив на інвестиційну привабливість підприємства	44
2.4. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства	51
Висновки до розділу 2	54
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»	56
3.1 Напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства.....	56
3.2 Оцінка впливу задіяння виявлених резервів на інвестиційну привабливість підприємства	62
Висновки до розділу 3	69

	7
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Актуальність теми "Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства" обумовлена зростаючим конкурентним середовищем і постійними змінами на ринку. В умовах глобалізації та швидкого розвитку технологій підприємствам необхідно активно працювати над залученням інвестицій для забезпечення стійкого розвитку, впровадження нових технологій, розширення виробничих потужностей та розширення ринків збуту.

Підприємства повинні активно розглядати шляхи підвищення своєї інвестиційної привабливості для того, щоб залучати інвесторів, забезпечувати необхідні фінансові ресурси та створювати умови для ефективного функціонування. Підвищення інвестиційної привабливості дозволяє підприємствам отримати конкурентну перевагу, залучити інновації, розвивати нові ринки та зміцнювати своє становище на ринку.

При дослідженні шляхів підвищення інвестиційної привабливості підприємства, існує кілька провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, які внесли значний вклад у цю область. Нижче наведено деяких з них:

Вітчизняні вчені:

1. Лепейко Леонід Іванович - доктор економічних наук, професор, відомий український вчений, який займається проблемами інвестиційного менеджменту та підвищення інвестиційної привабливості підприємств.
2. Кочеткова Ольга Миколаївна - доктор економічних наук, професор, спеціаліст з інвестиційного управління, автор численних наукових публікацій з питань інвестиційної привабливості підприємств.

Зарубіжні вчені:

1. Michael Porter - видатний американський економіст, автор концепції конкурентних переваг, яка має прямий вплив на формування інвестиційної привабливості підприємств.

2. John Dunning - відомий британський економіст, дослідник теорії прямих іноземних інвестицій, який працював над питаннями інвестиційної привабливості підприємств.

3. Peter Buckley - британський економіст, спеціаліст з міжнародного бізнесу та іноземних інвестицій, автор численних досліджень про формування інвестиційної привабливості підприємств.

Це лише кілька прикладів провідних вчених, які працюють над вивченням шляхів підвищення інвестиційної привабливості підприємств. Велика кількість дослідників займається цією темою, і їхні внески в цю галузь є важливими для розвитку наукового розуміння та практичного застосування.

Метою даної роботи є вивчення та аналіз шляхів підвищення інвестиційної привабливості підприємства з метою залучення більшого обсягу інвестицій та забезпечення стійкого розвитку. Для досягнення цієї мети передбачені такі **завдання**:

1. Визначити сутність та складові елементи інвестиційної привабливості підприємства. У цьому контексті досліджуватимуться фактори, що впливають на інвестиційну привабливість, такі як фінансовий стан, ринкова позиція, технологічна база, управлінський потенціал та інші.

2. Проаналізувати фактори та умови, що сприяють формуванню інвестиційної привабливості підприємства. Дослідження буде спрямоване на ідентифікацію зовнішніх та внутрішніх факторів, які впливають на привабливість підприємства для потенційних інвесторів.

3. Розглянути методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства. В рамках цього завдання будуть проаналізовані різні методи інвестиційного аналізу, оцінки фінансової стійкості, ризиків та перспектив розвитку підприємства.

4. Дослідити передумови формування інвестиційної привабливості на прикладі ТДВ «Яготинський маслозавод». У цьому розділі буде проведений аналіз загальної характеристики діяльності підприємства, фінансового стану,

стратегічного аналізу факторів середовища та оцінки його інвестиційної привабливості.

5. Визначити шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства та оцінити вплив задіяння виявлених резервів на його привабливість. У цьому завданні будуть розглянуті можливі напрями підвищення інвестиційної привабливості та здійснена оцінка впливу застосування цих шляхів на підприємство.

Об'єктом дослідження є інвестиційна привабливість підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод». Це означає, що дослідження спрямоване на вивчення та аналіз факторів, які роблять підприємство привабливим для потенційних інвесторів і сприяють залученню інвестиційного капіталу.

Предметом дослідження є шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Це означає, що у роботі будуть досліджені та аналізовані конкретні напрями та методи, які можуть бути застосовані для підвищення привабливості підприємства у очах інвесторів. Дослідження також включатиме оцінку впливу застосування цих шляхів на інвестиційну привабливість підприємства.

У дипломній роботі були використані наступні методи дослідження:

1) Аналіз літературних джерел: Проведено систематичний аналіз наукових джерел, монографій, статей, інших публікацій, що стосуються теми дослідження. Цей метод дозволив отримати теоретичну базу та підтвердити досліджувані аспекти інвестиційної привабливості підприємства.

2) Аналіз фінансових звітів: Здійснено детальний аналіз фінансових звітів ТДВ "Яготинський маслозавод" за певний період. Цей метод дозволив оцінити фінансовий стан підприємства, виявити його потенційні резерви та встановити показники, які впливають на інвестиційну привабливість.

3) Метод SWOT-аналізу: Застосовано SWOT-аналіз для визначення сильних і слабких сторін підприємства, а також можливостей та загроз, що впливають на його інвестиційну привабливість.

У дипломній роботі теоретична та методологічна база дослідження ґрунтується на наступних джерелах інформації:

- 1) Наукові джерела: Були використані наукові джерела, такі як наукові статті, монографії, книги, наукові збірники, журнали тощо.
- 2) Нормативно-правові документи: Були використані законодавчі акти, постанови, нормативні документи, регулюючі питання інвестиційної діяльності, формування інвестиційної привабливості та управління нею.
- 3) Статистичні дані: Були використані статистичні дані, звіти та дослідження, що стосуються інвестиційної діяльності та привабливості підприємств.
- 4) Економічні теорії: Були використані економічні теорії, такі як теорія інвестицій, фінансового управління, стратегічного управління тощо.
- 5) Документи та звіти підприємства: Були використані внутрішні документи та звіти ТДВ "Яготинський маслозавод", такі як фінансові звіти, звіти про діяльність, стратегічні плани тощо.

Практичне значення отриманих результатів - Отримані результати дослідження можуть бути використані ТДВ «Яготинський маслозавод» для прийняття рішень щодо інвестування коштів у активи підприємства та для здійснення комплексного управління майном.

Структура роботи : 84 сторінок, в даній роботі використано 15 таблиць різних видів, 5 рисунків – серед них 4 діаграми різних видів.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність і складові елементи інвестиційної привабливості підприємства

Сьогодні, в умовах глобалізації та посиленої конкуренції, інвестиційна привабливість підприємства відіграє ключову роль у привертанні інвестицій та забезпеченні його стійкого розвитку. Інвестори постійно оцінюють потенціал підприємства перед прийняттям рішення про вкладання своїх коштів, тому важливо розуміти сутність і складові елементи інвестиційної привабливості.

Інвестиційна привабливість підприємства визначається його здатністю привернути та утримати інвестиції з боку інвесторів. Це пов'язано з потенціалом підприємства для забезпечення високої рентабельності та стабільності інвестиційного вкладення. Сутність інвестиційної привабливості полягає у створенні сприятливого середовища для інвесторів та виявленні переваг, які підприємство може запропонувати.

Основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства зображено на рис 1.1.

Інвестиційну привабливість розглядало багато вчених, таких, як С. І. Вакаріна, С. В., Коссова В. В., Брегхема Э. Дж., Джонка М. Д., Новак І. М. [1, 5-7, 10, 11, 30].

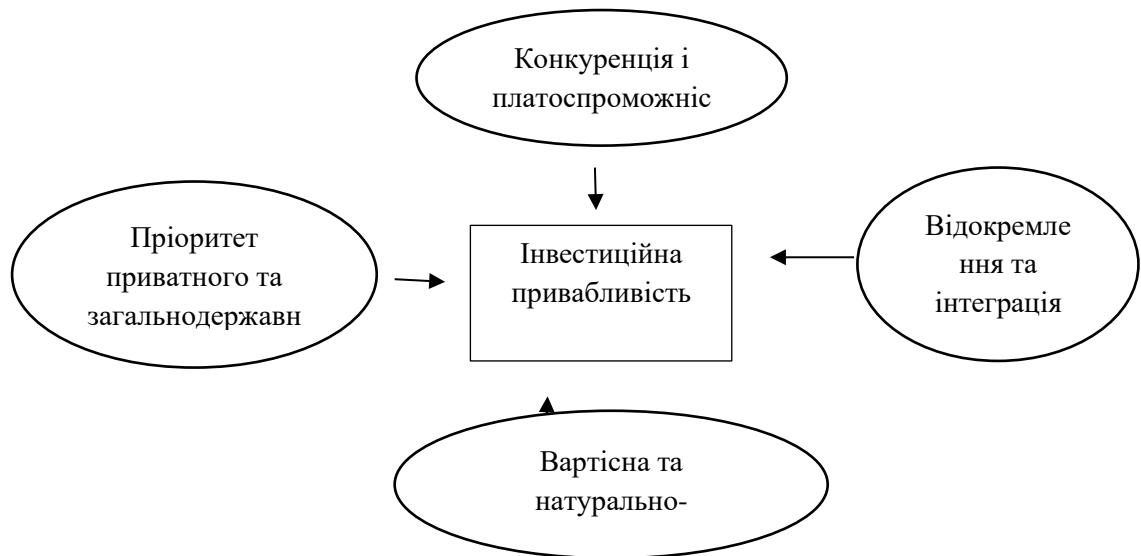

Рис 1.1 Основні фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства

Під інвестиційною привабливістю розуміється інтегральна величина, що характеризується не тільки платоспроможністю, стійкістю фінансового стану підприємства, а також ефективністю використання його майна, здатність до саморозвитку за рахунок нарощування прибутковості капіталу, технікоекономічного змісту виробництва, зростання якості і конкурентоспроможності продукції [4].

Основними складовими елементами інвестиційної привабливості підприємства є:

1. Фінансова стабільність: Інвесторам важливо, щоб підприємство мало стабільні доходи і високу прибутковість. Здатність підприємства генерувати прибуток, погашати зобов'язання та виплачувати дивіденди є ключовим фактором привабливості.

2. Перспективи росту: Інвестори шукають підприємства з потенціалом для майбутнього росту. Це може бути пов'язано з розширенням ринків збуту, введенням нових продуктів чи послуг, інноваціями або здатністю до горизонтального або вертикального інтегрування.

3. Конкурентна перевага: Підприємство повинно мати чітку конкурентну перевагу, яка відрізняє його від інших гравців на ринку. Це може

бути унікальна технологія, висока якість продукції, сильний бренд, доступ до ресурсів тощо.

4. Ефективне управління: Інвесторам важливо, щоб підприємство мало досвідчений та компетентний менеджмент, здатний ефективно управляти.

5. Ринкова позиція: Підприємство повинно мати сильну позицію на своєму ринку. Це означає, що воно має велику частку ринку, широку клієнтську базу і встановлені взаємовідносини з ключовими стейкхолдерами.

6. Ризикові фактори: Інвестори уважно аналізують ризики, пов'язані з підприємством, такі як юридичні, фінансові, репутаційні або ризики, пов'язані зі зміною законодавства або регулювання. Підприємство повинно активно керувати цими ризиками та мати механізми для їх зменшення.

7. Доступ до ресурсів: Інвестори оцінюють доступ підприємства до необхідних ресурсів, таких як капітал, технології, кадри, сировина тощо. Наявність таких ресурсів може дати підприємству конкурентну перевагу.

8. Інвестиційний клімат: Інвестори також звертають увагу на загальний інвестиційний клімат у країні або регіоні, де знаходиться підприємство. Стабільність політичної, економічної та правової ситуації, наявність податкових пільг, інфраструктура для бізнесу і підтримка з боку уряду можуть позитивно вплинути на інвестиційну привабливість підприємства.

Ці елементи спільно визначають інвестиційну привабливість підприємства і впливають на рішення інвесторів про розмір і тривалість їхнього вкладення в підприємство. Підприємствам слід активно працювати над зміцненням цих складових елементів для залучення інвестицій. Це може включати розвиток стратегій залучення капіталу, інноваційних рішень, посилення маркетингових зусиль для підвищення своєї конкурентоспроможності, встановлення довгострокових партнерських відносин з інвесторами, а також зменшення ризиків та підвищення стабільності підприємства.

Важливо також зазначити, що інвестиційна привабливість є динамічним поняттям і може змінюватися з часом. Підприємство повинно постійно

оцінювати свою інвестиційну привабливість та вносити необхідні зміни і поліпшення для збереження та залучення нових інвестицій.

Отже, сутність і складові елементи інвестиційної привабливості підприємства включають фінансову стабільність, перспективи росту, конкурентну перевагу, ефективне управління, ринкову позицію, ризикові фактори, доступ до ресурсів і інвестиційний клімат. Ці елементи взаємодіють між собою і впливають на рішення інвесторів про вкладення коштів в підприємство.

Продовжуючи розгляд теми, важливо також зазначити, що кожне підприємство може мати свої унікальні складові елементи інвестиційної привабливості, які відображають його особливості, галузеві особливості та стратегічні переваги. Наприклад, для технологічно орієнтованого підприємства можуть бути важливими елементами доступ до передових технологій, наявність інтелектуальної власності та інноваційний потенціал.

Деякі додаткові складові елементи інвестиційної привабливості підприємства можуть включати:

1. Соціальна відповідальність: Зацікавленість інвесторів в підприємствах, які проявляють високий рівень соціальної відповідальності. Це означає, що підприємство бере до уваги екологічні, соціальні та етичні питання в своїй діяльності та взаємодії зі стейкхолдерами.

2. Якість управління ризиками: Здатність підприємства ефективно ідентифікувати, оцінювати та керувати ризиками є привабливою для інвесторів. Розробка і впровадження системи управління ризиками може підвищити довіру інвесторів до підприємства.

3. Інтегрована структура бізнесу: Інвестори можуть бути зацікавлені в підприємствах зі збалансованою та інтегрованою структурою бізнесу, яка дозволяє ефективно використовувати ресурси та забезпечує синергію між різними підрозділами та ділянками діяльності.

4. Гнучкість: Підприємства, які проявляють гнучкість і адаптивність до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, можуть бути більш

привабливими для інвесторів. Це означає здатність швидко реагувати на зміни ринкових умов, змінювати стратегії та бізнес-моделі, а також адаптуватися до нових технологій і трендів.

5. Людський капітал: Інвестори оцінюють наявність талановитого та кваліфікованого персоналу у підприємства. Висока ефективність команди та можливість привернути та зберегти талановитих працівників можуть стати важливими факторами для інвесторів.

6. Інноваційний потенціал: Підприємства, які активно інвестують у дослідження та розвиток, мають потенціал для створення нових продуктів, технологій та ринків. Інвестори можуть бути зацікавлені в підприємствах зі значним інноваційним потенціалом, які можуть забезпечити довгостроковий успіх і високу рентабельність.

7. Логістична та інфраструктурна підтримка: Інвестори також оцінюють наявність ефективної логістичної та інфраструктурної підтримки, яка може забезпечити підприємству швидку та безперебійну доставку сировини, розподіл готової продукції та доступ до ринків збуту.

Ці додаткові складові елементи інвестиційної привабливості можуть варіюватися в залежності від галузевих особливостей, регіональних чинників та конкретних потреб підприємств.

Різноманітність інвестицій підприємств дозволяє класифікувати їх за певними ознаками.

Класифікація інвестицій підприємства:

1. По об'єктах вкладення капіталу:

– реальні інвестиції (вкладення капіталу у відтворення основних фондів, в нематеріальні активи, в приріст запасів товароматеріальних цінностей, в придбання функціонуючого бізнесу);

– фінансові (вкладення капіталу у різні фінансові інструменти інвестування, головним чином у цінні папери, з метою отримання доходу).

2. По характеру участі в інвестиційному процесі:

- прямі (передбачають пряму участь інвестора у виборі об'єктів інвестування і вкладення капіталу);

- непрямі (вкладення капіталу інвестора, опосередковане іншими особами - фінансовими посередниками).

3. По відтворювальній направленості:

- валові інвестиції (характеризують загальний обсяг капіталу, що інвестується у відтворення основних фондів та нематеріальних активів у визначеному періоді);

- реноваційні (обсяг капіталу інвестованого у просте відтворення основних фондів і амортизуємих нематеріальних активів);

- чисті (обсяг капіталу, що інвестується у розширене відтворення основних фондів і амортизуємих нематеріальних активів).

4. По періоду здійснення:

- короткострокові (до 1 року);

- довгострокові.

5. По можливості сумісного здійснення:

- незалежні інвестиції (можуть бути реалізовані в одній інвестиційній програмі незалежно один від одного);

- взаємозалежні (черговість або послідовність реалізації яких залежить від інших об'єктів інвестування і може здійснюватися лише в комплексі з ними);

- взаємовиключні (носять аналогічний характер по цілях їх здійснення та по інших параметрах і потребують альтернативного вибору).

6. По рівню доходності, ризику, ліквідності:

- високодоходні, високоризикові, високоліквідні;

- із середньою доходністю, ризиком, ліквідністю;

- із низькою доходністю, ризиком, ліквідністю;

- бездоходні, безризикові, неліквідні.

7. По характеру використання капіталу в інвестиційному процесі:

- первинні (характеризують використання створеного для інвестиційних цілей капіталу);
- реінвестиції (вторинне використання капіталу в інвестиційних цілях при умові попереднього його вивільнення в процесі реалізації раніше обраного проекту) ;
- дезінвестиції (процес вивільнення раніше інвестованого капіталу з інвестиційного обігу без подальшого його використання в інвестиційних цілях (наприклад: покриття збитків підприємства).

Зазначена класифікація спрощує процес аналізу і планування інвестиційної діяльності підприємства [8].

Отже, вказані елементи інвестиційної привабливості підприємства є загальноприйнятими та відображають теоретичний підхід до розуміння цієї концепції. Вони базуються на знаннях про управління інвестиціями, фінанси та бізнес-розвиток. Проте, варто зазначити, що кожне підприємство може мати свої унікальні особливості та складові елементи, які впливають на його інвестиційну привабливість. Тому, перед проведенням будь-яких інвестиційних рішень, важливо провести детальний аналіз і оцінку конкретного підприємства, його галузі та контексту, залучаючи додаткові джерела інформації та експертні думки.

1.2. Фактори та умови формування інвестиційної привабливості підприємства

Вивчення факторів та умов, які впливають на формування інвестиційної привабливості підприємства дозволяє визначити ключові аспекти, які сприяють привертанню та залученню інвестицій.

Інвестиційний процес складається з взаємопов'язаних етапів, розподілу та використання інвестиційних ресурсів для досягнення наступних цілей, як отримання додаткового прибутку або соціального ефекту. Безперервність процесу має важливе значення для забезпечення розширеного відтворення.

Потреба в інвестиціях виникає тоді, коли об'єкт інвестування є сукупність інвестиційних можливостей, реалізація яких дасть змогу розв'язати проблему досягнення поставлених цілей. Для будь-якої організації існує потенційний набір інвестиційних можливостей, які за змістом близькі до цілей і стратегії компанії.

Інвестиційна привабливість - це здатність компанії реалізувати комплекс інвестиційних можливостей на ринках, що розвиваються додаткові потоки капіталу шляхом мобілізації наявних ресурсів з метою збільшення вартості об'єкта інвестування. Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість підприємств наведені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Характеристика факторів, що впливають на інвестиційну привабливість підприємств

Фактори	Складові факторного впливу
Зовнішні	
Інвестиційна привабливість країни	динаміка ВВП; динаміка валютного курсу; рівень попиту на вироблену продукцію; динаміка фондових індексів; рівень ставок банківського кредитування; податкове оточення; динаміка і структура закордонних інвестицій в економіку країни
Інвестиційна привабливість галузі	прибутковість галузі (прибутковість активів, прибутковість власного капіталу підприємств галузі за умови наявного галузевого фінансового левериджу, прибутковість реалізованої продукції); перспективність розвитку галузі (вагомість галузі в економіці країни, забезпеченість перспектив зростання власними фінансовими ресурсами, ступінь державної підтримки розвитку галузі, розвиток науково-технічної та сировинної бази галузі, який вимірюється на основі експертних оцінок); інвестиційні ризики (рівень конкуренції в галузі, рівень інфляційної стійкості продукції галузі, соціальна напруга галузі)
Інвестиційна привабливість регіону	рівень загальноекономічного розвитку; рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону; демографічна характеристика регіону; рівень розвитку ринкових відносин та комерційної інфраструктури регіону; рівень криміногенних, екологічних ризиків

Внутрішні	
Спеціалізація	ринкова ніша; потенціал розширення кола споживачів; частка ринку спеціалізованих закладів;
Стан матеріально-технічної бази	забезпеченість основними фондами; відповідність обсягу і структури матеріально-технічної бази спеціалізації закладу; ступінь зносу основних фондів; ступінь оновлення основних фондів
Кадрове забезпечення	рівень кваліфікації обслуговуючого персоналу; відповідність кількості та структури кадрів спеціалізації та розмірам закладу; рівень менеджменту; організаційна структура управління
Маркетингове забезпечення	наявність маркетингової стратегії, цінової політики, рекламної політики, акційної політики, інформаційної політики
Гудвіл	наявність ліцензій, прав, патентів; імідж; ділова репутація; наявність веб-сайту в мережі Інтернет
Фінансово-майновий стан	рівень прибутковості, платоспроможності, ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості; рівень фінансового і комерційного ризику

1. Джерело: Басюк Т. П. Інвестиційна привабливість підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Розгляд інвестиційної привабливості підприємства потрібно починати з оцінки привабливості для інвестора країни, у якій знаходиться об'єкт інвестування [3].

Фактори та умови формування інвестиційної привабливості підприємства в таблиці 1.2. представлені більш детально.

Таблиця 1.2

Фактори та умови формування інвестиційної привабливості підприємства

Фактори та умови	Опис
Фінансова стабільність	Стабільні фінансові показники, такі як рентабельність, ліквідність та платоспроможність
Ринкова позиція	Сильна позиція на ринку, конкурентні переваги та здатність залучати та утримувати клієнтів

Продовження таблиці 1.2

Інноваційний потенціал	Здатність до створення нових продуктів, технологій та ринків
Компетентний та досвідчений менеджмент	Наявність ефективного та досвідченого керівництва
Політична та правова стабільність	Стабільність політичного та правового середовища
Економічне середовище	Стан економіки, рівень інфляції, ставки податків та процентні ставки
Доступ до ресурсів	Наявність сировини, енергії, робочої сили та інфраструктури
Ризики інвестицій	Оцінка фінансових, оперативних, ринкових та правових ризиків
Перспективи ринку	Оцінка потенціалу для росту галузі
Передбачуваність та стабільність	Стабільне та передбачуване середовище
Індустріальна інфраструктура	Розвинута інфраструктура в галузі
Політика підтримки інвестицій	Політика уряду, спрямована на приваблення інвестицій
Інформаційна прозорість	Достовірна та прозора інформація про підприємство
Кадровий потенціал	Наявність кваліфікованих працівників
Соціальна відповідальність	Виконання соціальних та екологічних стандартів, сприяння громадським ініціативам
Технологічний розвиток	Володіння сучасними технологіями та інноваційними рішеннями
Конкурентна перевага	Унікальність продукту або послуги, низькі вартості виробництва, висока якість
Фінансова підтримка	Доступ до фінансових ресурсів, включаючи кредити, інвестиційні фонди тощо
Партнерство та мерджери	Можливості для співпраці, об'єднання з іншими підприємствами
Розвиток нових ринків	Потенціал для входження на нові ринки та розширення географічного присутності
Бренд та репутація	Сильний бренд, позитивна репутація серед клієнтів, партнерів та громадськості
Гнучкість та адаптивність	Здатність швидко реагувати на зміни ринкових умов та змінювати стратегію
Інтелектуальна власність	Наявність патентів, авторських прав та інших прав на інтелектуальну власність
Культура та комунікація	Здатність побудувати ефективну комунікацію в команді та сприяти позитивній корпоративній культурі

Джерело: складено автором на результатах даних

На основі таблиці факторів та умов формування інвестиційної привабливості підприємства, можна зробити наступний висновок:

Інвестиційна привабливість підприємства залежить від широкого спектра факторів і умов, які впливають на його привабливість для потенційних інвесторів. Фінансова стабільність, ринкова позиція, інноваційний потенціал та компетентний менеджмент є ключовими факторами, що забезпечують привабливість підприємства.

Також, політична та правова стабільність, економічне середовище, доступ до ресурсів та передбачуваність створюють гарну основу для інвестицій. Інші фактори, такі як індустріальна інфраструктура, політика підтримки інвестицій, інформаційна прозорість та кадровий потенціал, також впливають на інвестиційну привабливість підприємства.

Зрозуміння цих факторів допомагає підприємствам створити стратегію, спрямовану на покращення своєї інвестиційної привабливості. Розвиток і підтримка цих факторів можуть сприяти залученню інвестицій, стимулювати розвиток та забезпечити конкурентну перевагу на ринку.

Варто пам'ятати, що інвестиційна привабливість підприємства є динамічним поняттям, і її можна змінити за рахунок впровадження стратегічних змін та управлінських підходів.

Цей висновок дає загальну уяву про те, які чинники впливають на інвестиційну привабливість підприємства та як їх можна врахувати для розвитку та залучення інвестицій. Важливо аналізувати ці фактори в контексті конкретного підприємства та його ринкових умов для прийняття інформованих рішень.

1.3. Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства є важливим етапом в процесі прийняття рішень про інвестування. Вона дозволяє інвесторам аналізувати потенціал та ризики, пов'язані з інвестуванням у певне підприємство. У цьому розділі розглядаються методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства та основні критерії, за якими вона здійснюється.

«Після підписання Україною асоціації з Європейським Союзом гостро постало питання до визначення необхідних та достатніх умов залучення іноземних (європейських) інвестицій у розвиток економіки України. Важливою у цьому відношенні є процедура оцінювання потенційних можливостей секторів економіки України і окремих суб'єктів господарювання щодо генерації та залучення інвестиційних ресурсів. Потенційний інвестор повинен мати відносно простий, але надійний інструментарій оцінювання інвестиційної привабливості підприємств України. Відповідно до цього, метою дослідження є удосконалення науковометодичних підходів до економічної оцінки інвестиційної привабливості підприємства та її використання при формуванні стратегії розвитку підприємства» [16].

У практиці існує кілька методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства, кожен з яких має свої переваги та обмеження. Серед них можна виділити наступні:

1. Метод дисконтування потоків грошових коштів (Discounted Cash Flow - DCF)

Метод DCF базується на оцінці майбутніх грошових потоків, що згенерує підприємство, та їх дисконтуванні до поточної вартості. Цей метод враховує часову цінність грошей та ризики, пов'язані з інвестицією. Результатом оцінки є чиста приведена вартість (Net Present Value - NPV) або внутрішня норма доходності (Internal Rate of Return - IRR), які вказують на доцільність інвестиції.

2. Метод порівняння

Цей метод полягає в порівнянні фінансових показників та характеристик підприємства з аналогічними підприємствами на ринку. Застосовуються різні показники, такі як коефіцієнт рентабельності, коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт заборгованості тощо. Цей метод дозволяє здійснити порівняльний аналіз та оцінити конкурентоспроможність підприємства.

3. Метод ризик-доходність

Цей метод базується на визначенні залежності між ризиком та доходністю інвестиції. Він включає оцінку ризиків, пов'язаних з підприємством, таких як фінансовий ризик, ринковий ризик, оперативний ризик тощо, і встановлення співвідношення між ризиком та очікуваною доходністю. Цей метод допомагає інвесторам зрозуміти, наскільки вигідно та ризиковано інвестувати в певне підприємство.

Критерії оцінки інвестиційної привабливості

Під час оцінки інвестиційної привабливості підприємства використовуються різні критерії, які допомагають визначити його привабливість для потенційних інвесторів. Деякі з основних критеріїв оцінки включають:

1. Фінансові показники

Фінансові показники, такі як рентабельність, ліквідність, заборгованість та інші, дають уявлення про фінансову стійкість та ефективність підприємства. Вони допомагають визначити його здатність генерувати прибуток та оплатити зобов'язання перед кредиторами.

2. Ринкова позиція

Ринкова позиція включає аналіз розміру ринку, конкурентного середовища, долі ринку та інших факторів, які впливають на успішність підприємства на ринку. Це допомагає визначити його потенціал для збільшення обсягів продажу та отримання більшої частки ринку.

3. Управлінські аспекти

Управлінські аспекти оцінюють ефективність управління підприємством, якість стратегій та рішень, команду керівників та їх досвід. Це дозволяє зрозуміти, наскільки компетентне та професійне управління підприємством, що впливає на його стабільність та успішність.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства є складним процесом, який вимагає аналізу різних аспектів та використання різноманітних методів. Фінансові показники, ринкова позиція та управлінські аспекти визначають здатність підприємства привертати інвестиції та забезпечувати його стійкий

розвиток. Застосування методів оцінки і врахування основних критеріїв дозволяють здійснити об'єктивну оцінку інвестиційної привабливості та прийняти обґрунтовані рішення щодо інвестування.

Також, існує кілька методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства, які можуть бути застосовані для оцінки його потенціалу для залучення інвестицій. Ось кілька методів, які часто використовуються:

1. Фінансовий аналіз: Цей метод передбачає детальний аналіз фінансових показників підприємства, таких як рентабельність, ліквідність, заборгованість, платоспроможність тощо. Чим сильніші фінансові показники, тим більш привабливим вважається підприємство для інвесторів.

2. SWOT-аналіз: SWOT-аналіз (аналіз сильних сторін, слабких сторін, можливостей та загроз) допомагає ідентифікувати переваги та недоліки підприємства, а також визначити потенційні можливості та загрози на ринку. Цей аналіз допомагає визначити конкурентні переваги підприємства та його потенціал для майбутнього розвитку.

3. Оцінка ринкової позиції: Цей метод включає аналіз ринкового середовища, в якому діє підприємство. Він оцінює розмір ринку, тенденції ринку, конкуренцію та позицію підприємства відносно конкурентів. Чим сильніша ринкова позиція підприємства, тим більш привабливим вважається його потенціал для інвестицій.

4. Оцінка індустрії та макроекономічного середовища: Цей метод включає аналіз галузі, в якій діє підприємство, а також загального економічного середовища. Він допомагає визначити перспективи розвитку галузі та загальні економічні умови, що можуть впливати на інвестиційну привабливість підприємства.

5. Портфельний аналіз: Цей метод використовується для оцінки ризиків та доходності інвестиційного портфеля, в який може входити підприємство. Він враховує фактори, такі як ризикованість, потенційний дохід, ліквідність та диверсифікацію, щоб оцінити інвестиційну привабливість підприємства в контексті інших інвестиційних можливостей.

Ці методи можуть бути використані окремо або в комбінації для оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Важливо враховувати конкретні умови, контекст та потреби інвесторів для вибору найбільш відповідного методу оцінки.

Додатково до методів оцінки, які були згадані раніше, існують інші підходи до визначення інвестиційної привабливості підприємства. Ось декілька додаткових методів:

1. Оцінка потенціалу росту: Цей метод оцінює можливості підприємства для майбутнього росту. Враховуються фактори, такі як розширення ринків, розробка нових продуктів або послуг, входження на нові ринки або здійснення мерджерів та поглинань. Чим вищий потенціал росту підприємства, тим більш привабливим воно стає для інвесторів.

2. Оцінка технологічного потенціалу: Цей метод оцінює наявність інноваційних технологій, досліджень та розробок у підприємства. Враховуються фактори, такі як наявність патентів, інтелектуальна власність, співпраця з університетами та науковими установами. Висока технологічна потужність підприємства може збільшити його інвестиційну привабливість.

3. Оцінка сталості різних ризиків: Цей метод оцінює ступінь ризику, пов'язаного з інвестуванням у підприємство. Аналізуються ризики, такі як фінансові, ринкові, оперативні, правові та репутаційні ризики. Підприємство з меншими ризиками може бути більш привабливим для інвесторів.

4. Оцінка екологічного впливу: Цей метод оцінює екологічну сталість та відповідність підприємства до екологічних норм і стандартів. З урахуванням ростучої свідомості щодо сталого розвитку, підприємства з екологічно відповідальною практикою можуть бути більш привабливими для інвесторів.

Ці методи доповнюють попередні, дозволяючи глибше оцінити різні аспекти інвестиційної привабливості підприємства. Комбінація декількох методів може дати більш повний образ інвестиційного потенціалу підприємства та допомогти інвесторам прийняти обґрунтовані рішення.

Одним із способів обрахування інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства є використання методу вагових коефіцієнтів. Цей метод передбачає визначення вагового коефіцієнта для кожного з факторів, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства, та обчислення загальної суми балів для кожного фактора, помноженої на його ваговий коефіцієнт.

Основні кроки методики обрахування через інтегральну оцінку інвестиційної привабливості підприємства на основі вагових коефіцієнтів:

1. Визначення факторів: Спочатку визначаються основні фактори, які впливають на інвестиційну привабливість підприємства. Це можуть бути фінансові показники (наприклад, рентабельність, ліквідність), ринкова позиція, технологічні здібності, репутація компанії тощо.

2. Визначення вагових коефіцієнтів: Кожному фактору присвоюється ваговий коефіцієнт, який відображає його значущість в контексті інвестиційної привабливості. Вагові коефіцієнти можуть бути встановлені на основі експертних оцінок, анкетування інвесторів або інших методів.

3. Оцінка кожного фактора: Для кожного фактора проводиться оцінка на певну шкалу або використовуються кількісні показники. Наприклад, для фінансових показників можуть використовуватись показники рентабельності, заборгованості, оборотності активів тощо.

4. Обчислення суми балів: Для кожного фактора обчислюється сума балів, яка відповідає його оцінці, помножена на ваговий коефіцієнт.

5. Сумування загальної оцінки: Сумуються загальні суми балів для кожного фактора, що дозволяє отримати загальну інтегральну оцінку інвестиційної привабливості підприємства.

6. Аналіз результатів: Отримана інтегральна оцінка дозволяє порівняти рівень інвестиційної привабливості різних підприємств та визначити їхню пріоритетність для потенційних інвесторів.

Важливо враховувати, що методика обрахування інтегральної оцінки інвестиційної привабливості може варіюватись в залежності від конкретних

умов і вимог. Результати аналізу слід розглядати як додатковий інструмент прийняття рішень та розглядати їх у поєднанні з іншими факторами та оцінками.

Отже, інвестиційна привабливість підприємства визначається комплексом факторів і умов. Включення цих факторів та умов дозволяє інвесторам зробити обґрунтоване рішення про інвестування. Серед основних факторів і умов можна виділити фінансові показники, SWOT-аналіз, ринкову позицію, галузеве та макроекономічне середовище.

Оцінка інвестиційної привабливості може проводитись за допомогою різних методів, таких як фінансовий аналіз, SWOT-аналіз, оцінка ринкової позиції, портфельний аналіз та інші. Комбінація цих методів дозволяє отримати більш повну картину інвестиційного потенціалу підприємства. Оцінка інвестиційної привабливості є важливим етапом для інвесторів, оскільки вона допомагає визначити потенціал підприємства для залучення та розвитку інвестицій.

Висновки до розділу 1

Висновок на теоретичній основі формування інвестиційної привабливості підприємства полягає в тому, що інвестиційна привабливість підприємства є комплексним поняттям, яке визначається шляхом оцінки різних факторів та умов, які впливають на його привабливість для потенційних інвесторів.

У теоретичній основі формування інвестиційної привабливості підприємства розглядаються такі ключові аспекти:

– Фінансові показники: Враховуються фінансові результати та стійкість підприємства, такі як рентабельність, ліквідність, забезпеченість капіталом та інші фінансові показники, що свідчать про його фінансову стабільність та перспективи.

– SWOT-аналіз: Оцінка внутрішніх сильних і слабких сторін підприємства, а також зовнішніх можливостей та загроз. Це дозволяє

визначити конкурентні переваги підприємства та потенційні ризики, що впливають на його інвестиційну привабливість.

– Ринкова позиція: Аналіз ринкового середовища, конкуренції та позиціонування підприємства на ринку. Враховуються розмір ринку, тенденції ринку, споживчі уподобання та інші фактори, що впливають на здатність підприємства зайняти сильну позицію на ринку.

– Галузеве та макроекономічне середовище: Враховуються особливості галузі, в якій діє підприємство, а також макроекономічні умови, які можуть впливати на його діяльність. Це включає розгляд законодавчих та регуляторних факторів, політичної стабільності, економічного зростання та інших макроекономічних показників.

Загальним висновком є те, що формування інвестиційної привабливості підприємства базується на аналізі різних факторів та умов, які впливають на його привабливість для інвесторів. Врахування цих аспектів допомагає визначити потенціал підприємства для залучення та розвитку інвестицій.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства

ТДВ “Яготинський маслозавод” знаходиться за адресом: 07700, Київська область, м. Яготин, вул. Шевченко, 213. ТДВ “Яготинський маслозавод” спеціалізується на переробці молока та виготовленні молочної продукції. Форма власності – колективна.

ТДВ “Яготинський маслозавод” здійснює свою діяльність згідно з Конституцією України та у відповідності до Господарського та Цивільного кодексів України, Законів України “Про власність”, “Про зовнішньоекономічну діяльність” та іншого законодавства, що регламентує порядок створення та діяльності підприємства. Підприємство має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку, кутовий штамп та інші реквізити.

Мета підприємства полягає в задоволенні попиту юридичних і фізичних осіб в товарах і послугах, та одержання прибутку.

Місією ТДВ “Яготинський маслозавод” є задоволення харчових, смакових, естетичних потреб споживачів молочної продукції, пропонуючи якісний та відносно недорогий асортимент твердих сирів, молока, сметани та вершкового масла.

Завод є виробничо-торговим підприємством, бо із закупленої молочної сировини виготовляється молочна продукція, яка реалізується безпосередньо із заводу через уже налагоджену торгову мережу і оптових споживачів, оминаючи підприємства-посередники. ТДВ “Яготинський маслозавод” являється підприємством маслоробної, сироробної і молочної промисловості.

Товариство здійснює такі види діяльності:

1. Переробка молока та виготовлення молочної продукції.

2. Торговельна діяльність (оптова, роздрібна, комісійна).
3. Надання орендних послуг.
4. Надання послуг у сфері громадського харчування.
5. Надання транспортних послуг, в тому числі під час перевезення транзитних вантажів, внутрішні та міжнародні перевезення вантажів.
6. Товарообмінні операції.
7. Будівництво промислових об'єктів і об'єктів соціальної сфери.
8. Надання агентських, дилерських, консультаційних послуг.
9. Інші види діяльності не заборонені законодавством.

На основі наведених в табл. 2.1 виробничих показників, бачимо, що ТДВ «Яготинський маслозавод» веде успішну та активну діяльність виробництва молочної продукції.

Таблиця 2.1

Виробничі показники ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2020 рік

Показник	Обсяг
Заготівля молока	355 000 тонн
Виробництво сиру	18 300 тонн
Виробництво масла вершкового	5 720 тонн
Виробництво молока	60 000 тонн
Виробництво кисломолочної продукції	44 800 тонн
Виробництво дитячого харчування	11 700 тонн
Загальний товарообіг	5 870 000 000 грн
Капітальні інвестиції з 2012 року	1 200 000 0000 грн

Джерело: Складено та розроблено автором

Дедалі частіше споживачі ретельніше вибирають молочну продукцію, не довіряючи невідомим виробникам, адже дуже часто якість продукції не відповідає ціні та характеристикам заявлених виробником.

Вивчення споживачів є важливим напрямом дослідження в діяльності підприємства, адже прибуток компанії приносять саме споживачі - купуючи товари їхнього виробництва. Підприємство може запропонувати споживачам саме те, що їм потрібно тільки досліджуючи їх потреби, мотиви, побажання та

процеси здійснення купівлі. Маркетингові дослідження потрібні компанії, щоб задовольнити потреби споживачів краще, ніж конкуренти. Тому для успіху на ринку ,основною ціллю багатьох підприємств є орієнтація діяльності на споживача (його потреби ,запити ,бажання).

Сегментація споживачів наведена нижче. Розподіл кореспондентів за віком представлені на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Розподіл респондентів за віком

Дана сегментація є досить важливою для даної продукції, оскільки у різних вікових категорій людей, різна культура споживання, різні уподобання. Наприклад, люди віком від 40 до 50 років надають перевагу класичним продуктом , а от молодь більше полюбляє експериментувати та часто бажають пробувати продукти із різними смаковими добавками або можливо якісь екстравагантні та екзотичні новинки.

Основним споживачем продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» за статевої приналежністю є жінки , адже жінки частіше за чоловіків здійснюють покупки в магазинах та готують страви.

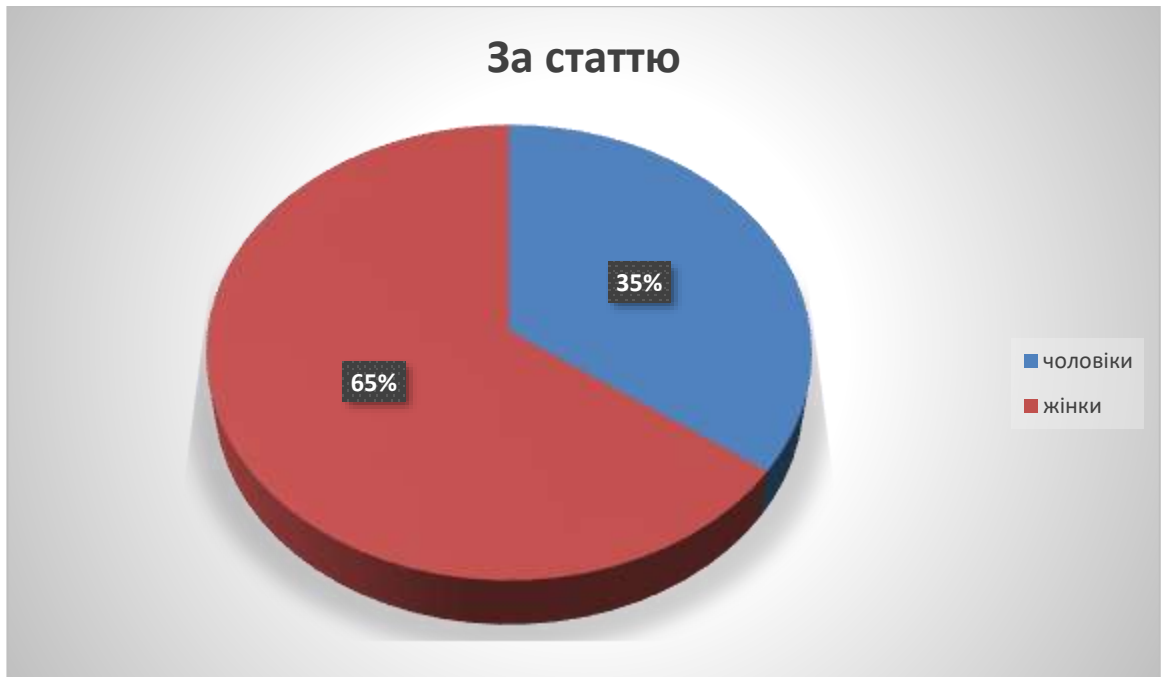

Рис. 2.2. Сегментація споживачів за статтю

Відповідно до рис. 2.3. респонденти вживають молочної продукції таким чином:

- кожен день - 30% ;
- кілька разів на місяць - 50% ;
- 1 раз в рік -10%;
- не вживаю взагалі - 10%.

Рис. 2.3. Частота вживання молочної продукції

Найвищим органом управління на ТДВ “Яготинський маслозавод” являється загальні збори акціонерів. До складу правління входить: директор, заступник директора, головний бухгалтер. Директор веде керівництво, організовує роботу і несе відповідальність за діяльність підприємства в межах наданих йому прав.

Підрозділи підприємства очолюються їх керівниками, яких призначає директор.

Середньооблікова кількість працівників ТДВ «Яготинський маслозавод» складає 918 осіб. З них жінок на керівних посадах - 75 особи, що становить 8,9%.

2.2. Аналіз фінансового стану підприємства

Наступне питання аналітичного розділу – визначення фінансового стану ТДВ «Яготинського маслозаводу». Горизонтальний (визначення абсолютних і відносних змін вартості різних статей балансу за певний період) і вертикальний (розрахунок питомої ваги окремих статей балансу, тобто визначення структури активу і пасиву за певний період). дата) аналізи використовуються для дослідження та оцінки фінансового стану підприємства.

Основною метою аналізу фінансового стану є своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності підприємства та пошук резервів зміцнення фінансового стану підприємства та його платоспроможності.

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, що є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансово-економічних відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення та ефективність використання фінансових ресурсів.

**Динаміка відносних показників оцінювання фінансової стійкості
ТДВ «Яготинський маслозавод» 2019-2020 рік**

	Показники	2019 рік	2020 рік	Відхилення (+,-)
Показники структури джерел формування капіталу				
1.	Коефіцієнт фінансової автономії	0,42	0,37	-0,04
2.	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,58	0,63	0,04
3.	Коефіцієнт фінансового ризику	1,40	1,68	0,28
4.	Коефіцієнт фінансової стабільності	0,72	0,60	-0,12
5.	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,33	0,26	-0,07
6.	Коефіцієнт довгострокових зобов'язань і забезпечень	0,36	0,21	-0,15
7.	Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень	0,64	0,79	0,15
8.	Коефіцієнт страхування бізнесу	0,00	0,00	0,00
9.	Коефіцієнт страхування власного капіталу	0,00	0,00	0,00
10.	Коефіцієнт страхування зареєстрованого (пайового) капіталу	0,00	0,00	0,00
Показники стану оборотних активів				
1.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,27	0,19	-0,07
2.	Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	0,16	0,10	-0,06
3.	Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	0,87	0,79	-0,08
4.	Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	0,13	0,37	0,25
Показники стану основного капіталу				
1.	Коефіцієнт майна виробничого призначення	0,35	0,33	-0,02

2.	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	0,23	0,24	0,01
3.	Коефіцієнт нагромадження амортизації	0,44	0,42	-0,02
4.	Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	2,27	2,33	0,06

Джерело: Складено та розроблено автором

Значення коефіцієнта фінансової автономії вказує на те, що в 2020 року частка власного капіталу у валюті балансу становить 3,7%. Це менше порівняно з 2019 роком. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу відповідно зріс з 0,58 до 0,63 і свідчить про високий рівень фінансової залежності підприємства від кредиторів.

За коефіцієнтом фінансового ризику в базовому році на 1 грн власного капіталу припадало 1,40 коп. позикового капіталу, а в звітному – 1,68 коп.

Відповідно значення коефіцієнта фінансової стабільності показує, що в базовому році власний капітал перевищував позиковий капітал у 0,72 рази, а в звітному – в 0,60 разів. У цілому динаміка показників свідчить про зростання рівня фінансової стійкості підприємства.

Зниження коефіцієнта довгострокового залучення позикових коштів з 0,33 до 0,26 показує зменшення залежності підприємства від довгострокових зовнішніх джерел фінансування. Значення коефіцієнтів довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень характеризують структуру позикового капіталу, в якій частка довгострокових зобов'язань і забезпечень знизилася з 0,36 до 0,21%, а поточних зобов'язань і забезпечень відповідно підвищилася з 0,64 до 0,79%, що в цілому позитивно впливає на оцінювання фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу хоча і знизився з 0,27 у базовому році до 0,19 у звітному, але відповідає нормативному значенню (> 0,1).

Отже, знижується ступінь мобільності власного капіталу, підприємство має менші можливості для фінансування виробничої та інших видів діяльності.

Про високий рівень забезпеченості підприємства власними оборотними коштами свідчать значення коефіцієнтів забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами та забезпеченості запасів власними оборотними коштами. На кінець звітнього року фактичний рівень першого з них перевищує нормативне значення.

Значення коефіцієнта маневреності власних оборотних коштів показує, що на кінець базового року серед власних оборотних активів грошові кошти становили лише 0,87%. У звітному році цей рівень знизився до 0,79%. Отже, підприємство суттєво поліпшило характеристику фінансової стійкості щодо забезпеченості високоліквідними оборотними активами.

Коефіцієнт майна виробничого призначення майже не змінився (знизився з 0,35 до 0,33), тому з погляду забезпеченості активами основної виробничо-господарської діяльності (основними засобами, запасами, поточними біологічними активами) підприємство зберігає фінансову стійкість.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів збільшився з 0,23 до 0,24, що показує позитивну динаміку зростання частки основних засобів у валюті балансу. Коефіцієнт нагромадження амортизації зменшився з 0,44 до 0,42, отже, рівень зношеності основних засобів і нематеріальних активів залишається низьким і спостерігається певне поліпшення функціонального стану необоротних активів підприємства.

За динамікою коефіцієнта співвідношення оборотних і необоротних активів підприємство знизило рівень забезпеченості необоротних засобів оборотними коштами. Якщо в базовому році на 1 грн необоротних активів припадало 2,27 грн оборотних, то в звітному – 2,33 грн.

Отже, за переважною більшістю відносних показників підприємство є фінансово стійким із позитивною динамікою.

Досліджуючи ліквідність і платоспроможність підприємства потрібно зазначити, що коефіцієнт абсолютної ліквідності нижчий від нормативного, тобто наявні кошти підприємства не покривають його поточні зобов'язання. Коефіцієнт критичної ліквідності знаходиться в межах норми та зростає. Коефіцієнт фінансового ризику зріс у 2021 році порівняно з минулим роком.

Коефіцієнт швидкої ліквідності більше 1 за весь аналізований період, що означає, що дебіторська заборгованість разом з грошовими коштами здатна погасити короткострокові зобов'язання.

Таблиця 2.3

**Динаміка показників ліквідності та платоспроможності «ТДВ
«Яготинський маслозавод» у 2019-2021рр.**

Показники	Роки			Абсолютне відхилення	
	2019	2020	2021	2020 до 2019	2021 до 2020
1	2	3	4	5	6
Власний капітал, тис. грн	236508	400983	454715	218207	53732
Довгострокові зобов'язання, тис. грн	207018	201670	163493	-43525	-38177
Оборотні активи, тис. грн	521212	666776	851741	330529	184965
Поточні зобов'язання, тис. грн	260107	358304	599742	339635	241438
Грошові кошти, тис. грн	34704	13430	33152	-1552	19722
Дебіторська заборгованість, тис. грн	374869	527270	706041	331172	1787771
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності) > 2	0,13	0,04	0,06	-0,078	0,018
Коефіцієнт швидкої ліквідності > 1	1,57	1,51	1,23	-0,34	-0,28
Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття) > 2	2	1,86	1,42	-0,58	-0,44
Коефіцієнт критичної ліквідності > 0,8	0,785	0,81	0,87	0,085	0,06
Позиковий капітал	467125	559974	763235	296110	203261
Коефіцієнт фінансового ризику	1,98	1,39	1,68	-0,3	0,29

Джерело: Складено та розроблено автором

Показник коефіцієнта покриття був ідеальним у 2019 році, коли спостерігалася негативна динаміка. Наразі оборотні кошти не зможуть повністю погасити зобов'язання підприємства. Це свідчить про підвищення залежності підприємства від позикових коштів у звітному році. В цілому, підприємство можна визначити як платоспроможне, оскільки майже всі показники знаходяться в межах норми або перевищують її

Ефективність використання оборотних активів на підприємстві має важливе значення, оскільки справляє значний вплив на загальну ефективність діяльності підприємства. Вивчення структури оборотних коштів має важливе значення для розробки напрямків поліпшення їх використання. Аналіз структури оборотних коштів дає змогу виявити резерви удосконалення виробництва, економії сировини і матеріальних ресурсів, прискорення обертання оборотного капіталу заводу.

Динаміка і структура оборотних коштів на ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2021 роки представлена в таблиці 2.4.

У 2019-2021 роках найбільшу питому вагу у загальній структурі оборотних коштів займає дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, її частка у 2019 році складала 37,09%, у 2020 році – 43,38% . Її зростання свідчить про збільшення продажу в кредит і може бути пов'язане з підвищенням попиту на продукцію підприємства або з неплатоспроможністю частини покупців та з тим, що підприємство здійснює неправильний вибір партнерів та не проводить оцінку їх кредитоспроможності і фінансового стану.

Друге місце у структурі оборотних коштів підприємства у 2019-2021 роках займає дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків, її частка у 2019 році становила 44,67%, у 2020 році – 40,37% і у 2021 році 37,94. Її спадання як абсолютної величини так і питомої ваги пов'язане із зменшенням заборгованості філії перед підприємством.

**Динаміка структури оборотних коштів на ТДВ «Яготинський
маслозавод» за 2019-2021 роки**

Показники	Значення показника						Абсолютне відхилення,		Відносне відхилення,	
	2019		2020		2021		тис. грн.		%	
	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	тис. грн.	питома вага, %	2020 до 2019	2021 до 2020	2020 до 2019	2021 до 2020
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Запаси:	111350,00	13,07	106923,00	11,18	166210,00	16,18	-4427,00	59287,00	-3,98	55,45
виробничі запаси	70728,00	8,30	68487,00	7,16	80177,00	7,80	-2241,00	11690,00	-3,17	17,07
незавершене виробництво	6042,00	0,71	4990,00	0,52	5528,00	0,54	-1052,00	538,00	10,14	10,78
готова продукція	30856,00	3,62	30989,00	3,24	75317,00	7,33	133,00	44328,00	0,43	143,04
товари	3724,00	0,44	2457,00	0,26	5188,00	0,50	-1267,00	2731,00	-34,02	111,15
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	315882,00	37,09	414886,00	43,38	443374,00	43,15	99004,00	28488,00	31,34	6,87
Дебіторська заборгованість за розрахунками:										
з бюджетом	37,00	0,00	13105,00	1,37	912,00	0,09	13068,00	-12193,00	35318,92	54,17
у тому числі з податку на прибуток	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
за виданими авансами	8745,00	1,03	8394,00	0,88	7737,00	0,75	-351,00	-657,00	-4,01	-7,83
в внутрішніх розрахунках	380464,00	44,67	386072,00	40,37	389781,00	37,94	5608,00	3709,00	1,47	0,96
Інша поточна дебіторська заборгованість	913,00	0,11	7416,00	0,78	7765,00	0,76	6503,00	349,00	712,27	4,71
Грошові кошти та їх еквіваленти:										
готівка	23,00	0,00	19,00	0,00	2,00	0,00	-4,00	-17,00	-17,39	-89,47
рахунки в банках	33129,00	3,89	19251,00	2,01	10215,00	0,99	-13878,00	-9036,00	-41,89	-46,94
Витрати майбутніх періодів	187,00	0,02	197,00	0,02	249,00	0,02	10,00	52,00	5,35	0,00
Інші оборотні активи	1011,00	0,12	130,00	0,01	1182,00	0,12	-881,00	1052,00	-87,14	809,23
Усього	851741,00	100,00	956393,00	100,00	1027446,00	100,00	104652,00	71053,00	12,29	7,43

Джерело: Складено та розроблено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (у тому числі з податку на прибуток) у 2019-2021 зменшилась дебіторська заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплата за податками, зборами та іншими платежами до бюджету. Дебіторська заборгованість за виданими авансами у 2019-2021 значно зменшилася сума авансів, наданих іншим підприємствам у рахунок наступних платежів. Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами відсутня, тобто підприємство не одержує проценти і роялті. Інша поточна заборгованість у 2020 році збільшилась заборгованість підзвітних осіб, заборгованість за претензіями, заборгованість з відшкодування нанесених збитків. Але у 2021 році порівняно з 2020 роком зменшилася.

Третє місце у структурі оборотних коштів у 2019-2021 роках займають запаси, їх частка у 2019 році складала 13,07%, у 2020 році – 11,18%, у 2021 році 16,18. Зменшення запасів за досліджуваний період відбулось в результаті

зменшення виробничих запасів і товарів, що свідчить про ефективне розпорядження запасами.

Грошові кошти та їх еквіваленти у 2019-2021 роках зменшувались за рахунок зменшення поточних рахунків в банках в національній та іноземній валюті і готівки. Зменшення грошових коштів є негативним явищем, але на рахунках необхідно мати мінімальну суму грошових коштів, яка може знадобитися для поточної операційної діяльності. Витрати майбутніх періодів у 2019-2021 залишилися майже незмінні. Оборотні кошти протягом 2019-2021 років збільшились.

Структура оборотних коштів підприємства за 2019-2021 роки представлена на рис. 2.4

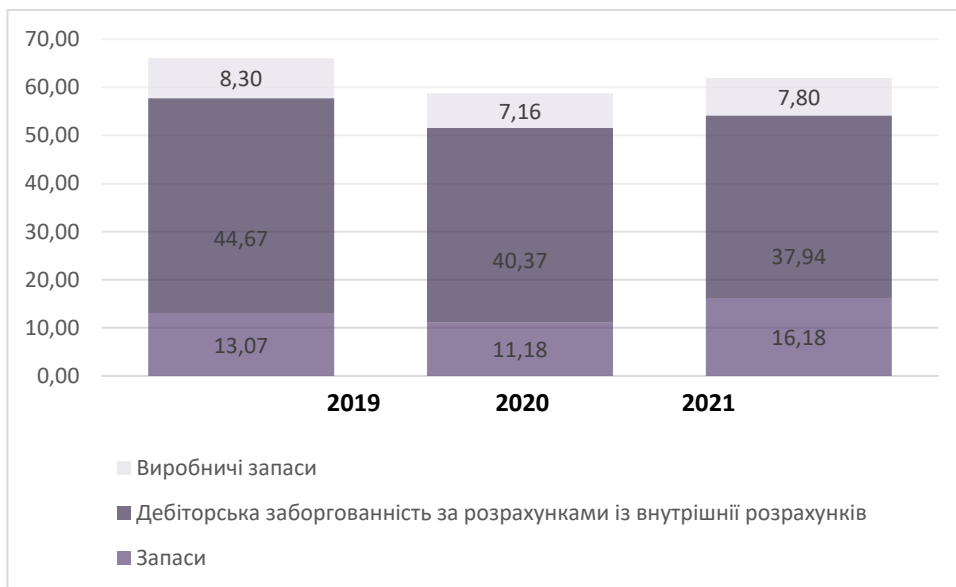

Рис. 2.4. Структура оборотних коштів підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2019-2021 роки

**Динаміка показників рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод»
за 2019-2021 рр.**

Показники	2019р.	2020р.	2021р.	Темп приросту 2019/2020	Темп приросту 2020/2021
Рентабельність валового прибутку,%	24%	23%	25%	-4%	9%
Рентабельність операційного прибутку,%	10%	9%	10%	-10%	11%
Маржа чистого прибутку, %	2%	4%	6%	100%	50%
Рентабельність виробництва,%	14%	12%	14%	-14%	17%
Дохідність на акцію, грн/шт.	168	358,5	455	113%	27%
ROE	69,6	63,3	40,6	-29	-22,7
ROI	0,55	0,51	0,49	-0,13	-0,02
ROA	28	33	21	-12	-36,4

Джерело: Складено та розроблено автором

Аналізуючи дану таблицю, можна зробити наступні спостереження:

Рентабельність валового прибутку зменшилась на 4% від 2019 до 2020 року, але збільшилась на 9% з 2020 до 2021 року. Це може свідчити про певні коливання у валовому прибутку підприємства, але загалом він зберігається на високому рівні.

Рентабельність операційного прибутку також показує невелике зниження на 10% від 2019 до 2020 року, але потім знову збільшується на 11% від 2020 до 2021 року. Це може вказувати на зміни в ефективності операцій підприємства.

Маржа чистого прибутку зростає на 100% з 2019 до 2020 року і ще на 50% з 2020 до 2021 року. Це може свідчити про покращення управління витратами і ефективність фінансової діяльності підприємства.

Рентабельність виробництва зменшилась на 14% з 2019 до 2020 року, але знову зросла на 17% з 2020 до 2021 року. Це може бути пов'язано зі змінами в виробничому процесі або витратами на виробництво.

Дохідність на акцію значно зросла на 113% з 2019 до 2020 року, але лише на 27% з 2020 до 2021 року. Це може бути результатом зміни кількості виданих акцій або розподілу прибутку серед акціонерів.

Показники ROE, ROI і ROA показують коливання протягом трьох років. ROE зменшується на 29% з 2019 до 2020 року і ще на 22,7% з 2020 до 2021 року. ROI також відносно зменшується, але в меншій мірі, а ROA зазнає значного зниження на 36,4% з 2020 до 2021 року. Ці показники свідчать про зміни в ефективності використання активів і капіталу підприємства.

Дослідження фінансового стану ТДВ "Яготинський маслозавод" показало, що підприємство має стабільну фінансову базу і показники, які свідчать про його рентабельність та ефективність у господарській діяльності. Аналіз фінансових звітів підприємства дозволив оцінити його поточну та довгострокову фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність.

Однак, при аналізі фінансового стану ТДВ "Яготинський маслозавод" були виявлені деякі недоліки та потенційні ризики, які вимагають уваги та вжиття заходів для їх запобігання.

З метою поліпшення фінансового стану підприємства ТДВ "Яготинський маслозавод" рекомендується розвивати стратегію диверсифікації ринків збуту, залучення додаткових джерел фінансування та вдосконалення фінансового управління.

В цілому, аналіз фінансового стану підприємства дає змогу оцінити його поточну ситуацію, виявити потенційні переваги та недоліки, а також визначити напрями подальшого розвитку та підвищення ефективності інвестиційної діяльності. Аналіз фінансового стану підприємства є важливим етапом в оцінці його інвестиційної привабливості. Він дозволяє зрозуміти фінансову стійкість, рентабельність та ефективність діяльності підприємства. За допомогою показників фінансового аналізу можна виявити сильні та слабкі сторони підприємства, визначити його конкурентоспроможність і потенціал для залучення інвестицій.

2.3. Стратегічний аналіз факторів макро- та проміжного середовища та їх вплив на інвестиційну привабливість підприємства

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства є важливим етапом в процесі прийняття рішень щодо залучення інвестицій. Цей підрозділ присвячений розгляду теоретичних аспектів оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Інвестиційна привабливість підприємства визначає його здатність привертати інвестиції з боку потенційних інвесторів. В цьому підрозділі будуть розглянуті поняття та сутність інвестиційної привабливості підприємства, включаючи його основні характеристики та важливі аспекти.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства включає розгляд різних складових елементів, які впливають на його привабливість для інвесторів. Серед таких складових можуть бути фінансові показники, ринкова позиція, технологічний потенціал, кадровий потенціал, конкурентні переваги та інші. У цьому підрозділі будуть розглянуті основні складові елементи оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Проведемо загальну оцінку стану системи стратегічного управління ТДВ «Яготинський маслозавод» з використанням SWOT-аналізу, що передбачає виявлення сильних і слабких сторін його внутрішнього середовища, можливостей їх реалізації або втрати і загроз зовнішнього середовища з метою встановлення зв'язків між ними, які можуть бути використані для формування стратегії розвитку підприємства.

У табл. 2.6 подано параметри сильних і слабких сторін підприємства.

Перелік сильних і слабких сторін складових внутрішнього середовища ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2020 р.

Складові внутрішнього середовища	Ефективність складових внутрішнього середовища					Важливість		
	Надто сильна	Сильна	Нейтральна	Слабка	Надто слабка	Висока	Середня	Низька
Маркетинг:								
Репутація організації і продуктів		+				+		
Ринкова частка			+			+		
Якість продуктів	+					+		
Виробничі витрати		+				+		
Ефективність просування			+			+		
Ефективність системи дистрибуції			+			+		
Фінанси:								
Рівень прибутковості		+				+		
Фінансова стабільність	+					+		
Виробництво:								
Рівень НДДКР й інновацій				+			+	
Можливості своєчасних поставок		+				+		
Стан основних фондів			+				+	
Резерви виробничих потужностей			+				+	
Використання сучасних технологій			+			+		
Організація і кадри:								
Підприємницька орієнтація			+				+	
Кваліфікація керівництва		+				+		
Кваліфікація персоналу		+				+		

Джерело: Складено та розроблено автором на основі річної фінансової звітності підприємства

На основі даних табл. 2.6 сформулюємо перелік сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз розвитку підприємства (табл. 2.7).

Матриця SWOT-аналізу ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2020 р.

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поява продукції під маркою «Яготинське для дітей»; 2. Підвищення якості праці та мотивації персоналу; 3. Ефективна система управління; 4. Поява нового обладнання; 5. Досвід ведення бізнесу у кризовій ситуації. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення позикового капіталу; 2. Зменшення обігових коштів; 3. Складність росту; 4. Перевиробництво товарів.
Можливості (O)	Загрози (T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поява на рику праці більшої кількості кваліфікованих кадрів; 2. Можлива державна підтримка; 3. Зниження цін постачальників; 4. Пожвавлене залучення споживачів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зниження платоспроможного попиту; 2. Більш жорстка конкуренція; 3. Перевищення пропозиції над попитом; 4. Вірогідність поглинання сильнішою компанією.

Джерело: Складено та розроблено автором на основі аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства

У табл. 2.8 продемонстровано матрицю SWOT-аналізу, яка відображає зв'язок сильних та слабких сторін, можливостей і загроз підприємства.

Таблиця 2.8.

Матриця взаємозв'язків SWOT-аналізу ТДВ «Яготинський маслозавод»

Поле SM (SO)	Поле ST (ST)
<ol style="list-style-type: none"> 1. За рахунок наявної у підприємства продукції «Яготинське для дітей» збільшити частку українського ринку; 2. За рахунок появи нового обладнання можливе зниження цін постачальників через збільшення обсягу замовлень сировини; 4. Використання високотехнологічного обладнання може дозволити взяти на роботу висококваліфікований персонал; 5. Розробка нової продукції на основі науково-технологічної бази підприємства; 6. Зменшення собівартості продукції за рахунок використання новітніх технологій та розробок; 7. Залучення до роботи кваліфікованого персоналу може стати конкурентною перевагою підприємства; 8. Зростання частки ринку за рахунок гарної репутації. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. За рахунок розмаїття торгових марок, брендів уникнути зменшення цільової аудиторії; 2. За допомогою великого асортименту продукції зменшити кількість конкурентів на ринку; 3. Використання наукового-дослідного потенціалу підприємства для розробки і впровадження технологій, що зменшать собівартість продукції; 4. Переваги розташування дають змогу зменшити транспортні витрати і знизити собівартість продукції не погіршуючи при цьому її якості; 7. Вхідження у відомий Молочний альянс дало позитивні результати для компанії в очах іноземних інвесторів.

Поле СлМ (WO)	Поле СлЗ (WT)
<p>1. За рахунок впровадження нової маркетингової політики та політики стимулювання збуту зменшити наслідки невикористання елементів по стимулюванню збуту кінцевих споживачів (consumer promotion);</p> <p>2. Впровадження нової маркетингової політики з включенням до неї системи знижок;</p> <p>3. За рахунок розробки нової продукції збільшення частки ринку молочних продуктів;</p> <p>4. Входження до Молочного Альянсу дає можливість перемоги в боротьбі з головними конкурентами;</p> <p>5. Виготовлення продукції в скляній пляшці може збільшити частку ринку підприємства;</p> <p>6. Збільшення рентабельності продукції за рахунок зменшення її собівартості.</p>	<p>1. Агресивна і продумана маркетингова політика таких конкурентів як «Гадячсир», «Danone», ПАТ «Житомирський маслозавод», ТОВ «Українська молочна компанія» може посунути підприємство з лідируючих позицій.</p> <p>2. Нестабільність в Україні в подальшому можуть відлякувати іноземних інвесторів від інвестицій в дане підприємство;</p> <p>3. Не підтримка державою галузі вітчизняного виробництва молока може призвести до ситуації, коли вся сировина для виготовлення продукції буде закупатися за кордоном, що дещо підвищить собівартість продукції і зробить її малодоступною для всіх верств населення.</p>

Джерело: Складено та розроблено автором на основі даних таблиці

Для оцінки можливостей застосуємо метод позиціонування кожної конкретної можливості в матриці можливостей (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Матриця можливостей ТДВ «Яготинський маслозавод»

Імовірність використання можливостей	Вплив можливостей на підприємство		
	Сильний	Помірний	Слабкий
Висока		- доступність ресурсів.	
Середня	- поява нових технологій; - розширення асортименту можливих товарів;	- зростання попиту;	- послаблення обмежувального законодавства; - зростання рівня доходів населення
Низька		- можливість обслуговування додаткових груп споживачів.	- зниження торговельних бар'єрів при виході на зовнішні ринки;

Джерело: Складено та розроблено автором

Складемо схожу матрицю для оцінки загроз підприємства (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Матриця загроз ТДВ «Яготинський маслозавод»

Імовірність реалізації загроз	Вплив загроз на підприємство			
	Руйнування	Критичний стан	Важкий стан	«Легкі синці»
Висока		<ul style="list-style-type: none"> - зростання податкового навантаження. - уповільнення ринкового зростання; - завзятість конкурентів; 	<ul style="list-style-type: none"> - несприятливі зрушення в курсах валют; - чуттєвість до нестабільності зовнішніх умов бізнесу - поява на ринку альтернативних товарів; 	
Середня				<ul style="list-style-type: none"> - поява на ринку конкурентів. - поява нових законодавчих обмежень;
Низька				<ul style="list-style-type: none"> - Зміна смаків покупців.

Джерело: Складено та розроблено автором

Застосування SWOT аналізу в системі прийняття управлінських рішень, а саме на стадії збору та обробки інформації, є досить ефективним, адже він дає змогу дослідити сильні та слабкі сторони підприємства, тобто внутрішнє середовище, та можливості і загрози, тобто зовнішнє середовище підприємства. Завдяки цьому методу ми можемо зрозуміти на що саме необхідно звернути увагу в процесі управління для того, щоб покращити свою конкурентну позицію на ринку, що в період кризи є одним з найнеобхідніших заходів. Необхідно використовувати даний метод в управлінні підприємством з додатковим уточненням можливостей і загроз, тобто створенням матриці можливостей і матриці загроз, що дасть можливість оцінити їх важливість та ступінь впливу на стратегію підприємства.

За результатами проведеного SWOT-аналізу ТДВ «Яготинський маслозавод» можна стверджувати, що дане підприємство має велику кількість сильних сторін, що зумовлюють формування його конкурентних переваг

(наявність налагоджених зв'язків з постачальниками сировини; відповідність продукції міжнародним стандартам; сприятливий фінансовий стан; наявність дослідницького потенціалу), а також деякі слабкі сторони – види діяльності, які здійснюються не досить добре, або ресурси потенціалу, що неправильно використовуються (високий ступінь спрацювання технологічного обладнання; погіршення показників оборотності; відсутня рекламна політика; нерозвинена система ринків збуту; відсутність власних інновацій). Також було визначено перелік можливостей (активізація використання дослідницького потенціалу для розробки власних інновацій; реалізація нової маркетингової політики у напрямку розвитку інструментарію стимулювання збуту) і загроз (неможливість задоволення якісних зміни у потребах і смаках споживачів через відсутність власних інновацій; послаблення конкурентних позицій на ринку через низькі темпи технологічних змін) розвитку.

У процесі діагностики було встановлено зв'язок сильних та слабких сторін, можливостей і загроз об'єкта дослідження. Шляхом використання матриць можливостей і загроз було визначено ті з них, які підприємство повинне реалізовувати (усувати) першочергово.

SWOT-аналіз (аналіз сильних сторін, слабких сторін, можливостей і загроз) є ефективним інструментом для визначення факторів, які можуть впливати на інвестиційну привабливість підприємства. Зв'язок між SWOT-аналізом і інвестиційною привабливістю полягає в тому, що він допомагає виявити сильні сторони підприємства, які привертають інвесторів, а також виявити слабкі сторони, які потребують удосконалення для залучення інвестицій.

Основні елементи SWOT-аналізу відображаються наступним чином:

1. Сильні сторони (Strengths): Виявлення сильних сторін підприємства, таких як висока якість продукції, сильний бренд, ефективність виробничих процесів та конкурентні переваги, сприяє збільшенню його інвестиційної привабливості. Ці переваги привертають інвесторів, які бачать потенціал для високих прибутків і успішного розвитку.

2. Слабкі сторони (Weaknesses): Виявлення слабких сторін підприємства, таких як висока залежність від постачальників, низька ефективність виробничих процесів або нестабільність фінансових показників, може вплинути на інвестиційну привабливість. Інвестори можуть бути занепокоєні ризиками, пов'язаними з такими проблемами і можуть відмовитися від інвестування.

3. Можливості (Opportunities): Виявлення можливостей, таких як нові ринки, зростаючий попит на продукцію, зміни в законодавстві або технологічні інновації, може збільшити інвестиційну привабливість підприємства. Інвестори бачать потенціал для розширення бізнесу, збільшення доходів і отримання конкурентних переваг.

4. Загрози (Threats): Виявлення загроз, таких як зміни в регулюючому середовищі, конкуренція на ринку, економічні та політичні ризики, може вплинути на інвестиційну привабливість підприємства. Інвестори враховують такі загрози при оцінці ризиків та вигод інвестування в підприємство.

Отже, SWOT-аналіз дозволяє ідентифікувати ключові фактори, які впливають на інвестиційну привабливість підприємства, а також допомагає розробити стратегії для посилення сильних сторін, усунення слабких сторін, використання можливостей та нейтралізації загроз. Це сприяє покращенню інвестиційного клімату підприємства і привертає інвесторів, що сприяє його стабільному розвитку та успіху.

Вплив SWOT-аналізу на інвестиційну діяльність полягає в тому, що він надає інформацію про потенціал підприємства, його переваги та обмеження. Інвестори можуть врахувати ці фактори при прийнятті рішення про вкладення коштів у підприємство. Наприклад, наявність високої рентабельності та можливостей розширення ринків збуту може зробити підприємство привабливим для інвестицій. Одночасно, слабкі сторони та загрози можуть бути враховані інвесторами при оцінці ризиків та потенційного доходу.

2.4. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства

Оцінка привабливості інвестицій для діючого підприємства передбачає визначення стадії його життєвого циклу, який в теорії ринку розподіляється на шість етапів: "народження", "дитинство", "юність", "рання зрілість", "остаточна зрілість" і "старіння". Встановлення стадій життєвого циклу підприємства здійснюється шляхом проведення динамічного аналізу. З цією метою останнім часом досліджуються такі показники: зміна обсягу продукції, загальна сума активів, сума власного капіталу та сума прибутку. Темпи зміни цих показників вказують на стадію життєвого циклу підприємства. Найвищі темпи зростання показників спостерігаються на етапах "юність" і "рання зрілість", тоді як стабілізація більшості зазначених показників характерна для етапу "остаточна зрілість", а зниження спостерігається на етапі "старіння".

Поряд з виявленням стадії життєвого циклу підприємства оцінка його інвестиційної привабливості передбачає здійснення детального фінансового аналізу його діяльності, який надає можливість оцінити можливу прибутковість і строки повернення вкладених (інвестованих) коштів, а також виявити найбільш значимі за фінансовими наслідками інвестиційні ризики.

З огляду на вищенаведені критерії, для забезпечення об'єктивності оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, вважаємо доцільно застосовувати методичний підхід до оцінки запропонований вченими А.І. Алексєєвою та Ю.В. Васильєвим [14, с. 3]

Формула розрахунку інтегрального показника оцінки рівня управління інвестиційної привабливості ($K_{\text{ІП}}$) має вигляд:

$$K_{\text{ІП}} = \sum_{i=1}^n k_i * P_i, \quad (2.1.)$$

де k_i – вага критерію;

P_i – рейтингова оцінка i – го критерію;

n – кількість критеріїв.

Такий методичний підхід передбачає оцінювання комплексного показника, який представляє суму оцінених результативних коефіцієнтів, що

розкривають різні аспекти ефективності діяльності та стійкості фінансового стану підприємства, яке оцінюється.

Алгоритм оцінки інвестиційної привабливості підприємства, за вищеописаним методичним підходом, поділяється на три етапи:

1. Розрахунок показників ефективності господарської діяльності та фінансового стану підприємства.
2. Привласнення балів кожному показнику.
3. Складання рейтингу на основі результатів порівняльної оцінки [14, с. 4].

ТДВ "Яготинський маслозавод" входить до складу групи компаній "Молочний альянс". АТ "Молочний Альянс" — компанія з централізованою структурою управління фінансами, закупівлями, маркетингом, виробництвом, логістикою та продажами. Після приєднання до групи компаній "Молочний Альянс" у 2006 році на ТДВ "Яготинський маслозавод" відбулася суттєва реконструкція і технічне переоснащення. Основними видами діяльності є: перероблення молока; виробництво масла, сиру; оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами; роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами. Середня кількість працівників (осіб) — 918.

Розрахунок показників ефективності господарської діяльності включає: рентабельність товарів; балансовий прибуток на 1 грн сукупних активів; балансовий прибуток до власних засобів; балансовий прибуток до величини оборотних активів; коефіцієнт поточної ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності; частка чистого оборотного капіталу в оборотних засобах; частка власних засобів у пасивах.

Наступним етапом оцінки інвестиційної привабливості підприємства є бальна оцінка параметрів, за якої використовуються умовні дані, визначені авторами методики (табл. 2.11).

Бали розподіляються, у відповідність з наступними оцінками:

- "Найвищий": 2 бали;

- "Високий": 1 бал;
- "Середній": 0;
- "Низький": -1 бал;
- "Вкрай низький": - 2 бали.

Таблиця 2.11

Бальна оцінка параметрів

Показники/ Оцінка	Найвищий	Високий	Середній	Низький	Вкрай низький
Рентабельність товарів,%	>20	5-20	0-5	-20-0	<-20
Прибуток до оподаткування до валюти балансу,%	>15	5-15	0-5	-10-0	<-10
Прибуток до оподаткування до власних засобів,%	>45	15-45	0-15	-30-0	<-30
Прибуток до оподаткування до оборотних засобів,%	>30	10-30	0-10	-20-0	<-20
Поточна ліквідність	>1,3	1,15-1,3	1-1,15	0,9-1,0	<0,9
Абсолютна ліквідність	>0,3	0,2-0,3	0,15-0,2	0,1-0,15	<0,1
Частка чистого оборотного капіталу в оборотних засобах,%	>22	12-22	0-12	-11-0	>-11
Частка власних засобів у майні,%	>50	20-50	10-20	3-10	>3

Джерело: Складено та розроблено автором

Бальну оцінку розрахованих показників (тобто перші етапи) досліджуваного підприємств наведено у таблиці 2.12

Таблиця 2.12

Бальна оцінка розрахованих показників

Показники	Бал за 2019 рік	Бал за 2020 рік	Бал за 2021 рік
Фінансовий стан			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0	2	2
Коефіцієнт поточної ліквідності	2	2	1
Частка чистого оборотного капіталу в оборотних засобах	2	2	2
Частка власних засобів у пасивах,%	1	1	1
Ефективність господарської діяльності			
Рентабельність товарів	1	1	1
Балансовий прибуток на 1 сукупних активів	2	2	2

Балансовий прибуток до власних засобів	2	2	2
Балансовий прибуток до величини оборотних активів	2	2	2

Джерело: Складено та розроблено автором

Згідно з нашим дослідженням, було встановлено, що рівень управління інвестиційною привабливістю ТДВ "Яготинський маслозавод" можна охарактеризувати як позитивний. Проте, визначення рівня управління інвестиційною привабливістю не є остаточною метою для підприємства, яке прагне залучити інвестиції. Важливо розробити та реалізувати заходи з підвищення рівня управління інвестиційною привабливістю, спрямовані на привернення нових інвесторів та поліпшення умов для інвестування. З більш високими перспективами розвитку підприємства в майбутньому, інвестори будуть не лише охоче вкладати свої кошти, але й робити це на більш вигідних умовах для самого підприємства.

Висновки до розділу 2

На основі дослідження передумов формування інвестиційної привабливості підприємства ТДВ "Яготинський маслозавод" отримано наступні результати:

1. Загальна характеристика діяльності підприємства: Було проведено аналіз основних аспектів діяльності підприємства, включаючи його історію, розвиток, структуру та основні види продукції.

2. Аналіз фінансового стану підприємства: Виконано оцінку фінансових показників підприємства, таких як платоспроможність, покриття, ліквідність та рентабельність. Результати показали певні тенденції у фінансовому стані підприємства протягом визначеного періоду.

3. Стратегічний аналіз факторів макро- та проміжного середовища: Проаналізовано вплив факторів зовнішнього середовища, таких як економічні, соціокультурні, політичні та технологічні аспекти, на інвестиційну привабливість підприємства.

4. Оцінка інвестиційної привабливості: Здійснено оцінку загальної інвестиційної привабливості підприємства на основі аналізу попередніх результатів. Оцінка включала аналіз конкурентного середовища, ризиків, потенційного доходу та інших факторів, що впливають на привабливість підприємства для потенційних інвесторів.

Загальним результатом дослідження було виявлення ключових факторів, які впливають на інвестиційну привабливість підприємства. Це дозволяє підприємству розробити стратегії для підвищення своєї привабливості для інвесторів, удосконалювати фінансовий стан, використовувати можливості ринку та нейтралізувати ризики. Такі результати сприяють залученню інвестицій та створенню стійкого фундаменту для подальшого розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

3.1 Напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства

Фінансово-господарська діяльність будь-якого підприємства є неможливою без вкладення коштів, які можуть мати власний, залучений та позиковий характер. Інвестиції є визначальним фактором економічного розвитку будь-якої країни та забезпечення конкурентоспроможності та успішної діяльності окремого підприємства. Для отримання інвестиційних ресурсів підприємство повинно відповідати ряду характеристик, тобто бути інвестиційно привабливим. Тому першочерговим завданням, виконання якого зумовлює успіх у конкурентній боротьбі, є максимальне підвищення інвестиційної привабливості об'єкту.

Ступінь інвестиційної привабливості підприємства є індикатором, показання якого дозволяють зробити висновки потенційним інвесторам про необхідність і доцільність вкладення фінансових засобів саме в даний об'єкт.

В результаті дослідження сучасних міжнародних рейтингових оцінок встановлено, що Україна займає в них низькі позиції:

- Згідно Індексу глобальної конкурентоспроможності, який оцінює 134 країни за 110 показниками, станом на 2010-2011р. Україна знаходиться на 89 місці.
- Згідно міжнародного рейтингу UNCTAD, Україна входить до 20 лідерів країн Пд-Зх Європи та СНД.
- На 2012р. в глобальному рейтингу сприятливості бізнес-середовища Doing Business посідає 137 сходинку зі 185 країн.
- Журнал "Newsweek" провів дослідження інвестиційної привабливості 100 країн світу. У цій категорії Україна посіла лише 66 місце [26].

Напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства охоплюють широкий спектр дій і стратегій, спрямованих на залучення інвесторів і забезпечення їхнього інтересу до підприємства. Основна мета полягає в створенні сприятливого і привабливого інвестиційного середовища, де інвестори будуть бачити перспективи для отримання прибутку та зменшення ризиків своїх інвестицій.

Перший напрям - розвиток інноваційної діяльності. Інновації включають в себе впровадження нових технологій, продуктів і процесів, що дозволяють підприємству виокремитися на ринку і забезпечити конкурентну перевагу. Підприємство повинно активно інвестувати у дослідження і розробку, сприяти створенню інноваційної культури і стимулювати творчий потенціал своїх співробітників. Інноваційна діяльність підприємства привертає інвесторів, які бачать потенціал росту та досягнення високих фінансових результатів.

Другий напрям - підвищення фінансової стійкості підприємства. Інвестори шукають підприємства зі стабільною фінансовою позицією, що гарантує їхні інвестиції. Підприємство повинно зосередитися на покращенні свого фінансового здоров'я шляхом ефективного управління бюджетом, зниження заборгованості, оптимізації витрат та підвищення прибутковості. Транспарентність фінансової звітності і розкриття інформації щодо фінансових показників також є важливими аспектами, що сприяють довірі інвесторів.

Третій напрям - розвиток людського капіталу. Інвестори оцінюють не тільки фінансові показники, але й потенціал команди та якість управління підприємством. Підприємство повинно забезпечувати професійний розвиток своїх співробітників, створювати сприятливі умови для самореалізації індивідів, розвивати лідерські якості в своїй команді та підтримувати відкриту комунікацію. Розуміння цінностей та потреб своїх співробітників сприятиме залученню та утриманню талановитих фахівців, а це в свою чергу позитивно впливатиме на інвестиційну привабливість підприємства.

Четвертий напрям - розширення ринкових можливостей. Підприємство повинно активно аналізувати та розуміти потреби своїх цільових ринків, розвивати нові сегменти ринку, вивчати конкурентну ситуацію та розробляти ефективні стратегії маркетингу. Розширення ринкових можливостей сприятиме збільшенню обсягів продажів, підвищенню рентабельності та залученню інвестицій в перспективні напрямки діяльності підприємства.

П'ятий напрям - забезпечення стійкості екологічної діяльності. В сучасному світі екологічний аспект є важливим для інвесторів. Підприємство повинно пріоритетно ставити питання охорони довкілля, впроваджувати енергоефективні технології, використовувати відновлювальні джерела енергії та мінімізувати негативний вплив на навколишнє середовище. Сприятлива екологічна політика підприємства спонукає інвесторів до довіри та співпраці.

Загальною метою підвищення інвестиційної привабливості підприємства є залучення нових інвестицій, забезпечення його стійкого розвитку та досягнення конкурентних переваг на ринку. Розвиток інноваційної діяльності, підвищення фінансової стійкості, розвиток людського капіталу, розширення ринкових можливостей та забезпечення стійкості екологічної діяльності - це ключові напрями, які сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості підприємства. Реалізація цих напрямів вимагає систематичних зусиль, стратегічного планування та комплексного підходу до управління підприємством.

Крім того, інвестиційна привабливість підприємства може бути підвищена шляхом створення інноваційної стратегії. Це включає в себе впровадження новітніх технологій, розробку нових продуктів або послуг, пошук інноваційних рішень та постійне покращення процесів. Інвестори завжди зацікавлені у компаніях, що мають потенціал для інновацій та займають провідні позиції на ринку.

Важливим аспектом є також підвищення екологічної стійкості підприємства. Сучасні інвестори все більше приділяють увагу екологічним проблемам та сталим практикам. Розробка та впровадження екологічних

стандартів, зменшення викидів шкідливих речовин, енергоефективність та використання відновлюваних джерел енергії можуть значно покращити інвестиційну привабливість підприємства.

Узагальнюючи, напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства включають розвиток стратегії розвитку, поліпшення фінансової стійкості, створення позитивного репутаційного образу, інноваційну стратегію, підвищення екологічної стійкості та розвиток людського капіталу. Ці напрями сприятимуть залученню нових інвестицій, підвищенню конкурентоспроможності підприємства та його стійкому розвитку у майбутньому.

Одним з напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства є розвиток людського капіталу. Інвестори добре розуміють, що успіх підприємства залежить від кваліфікації та мотивації його персоналу. Тому підприємство повинно забезпечити систему неперервного навчання та розвитку своїх співробітників, створити мотиваційні програми та перспективи кар'єрного зростання. Це не тільки приверне інвесторів, але й забезпечить ефективну роботу та інноваційний потенціал підприємства.

Ще одним напрямом є встановлення партнерських відносин з інвесторами та зацікавленими сторонами. Підприємство повинно активно співпрацювати з фінансовими установами, інвестиційними фондами, державними органами та іншими гравцями на ринку для створення сприятливого середовища для інвестицій. Розуміння потреб та очікувань інвесторів, встановлення довіри та взаємовигідних відносин допоможуть залучити нові інвестиції та розширити коло потенційних партнерів.

Також, важливим напрямом є забезпечення прозорості та якості звітності. Інвестори вимагають доступної та достовірної інформації про фінансовий стан, результативність та перспективи підприємства. Підприємство повинно дотримуватись стандартів фінансової звітності, проводити аудит та забезпечувати прозорість у своїй діяльності. Це допоможе побудувати довіру з боку інвесторів та знизити ризик щодо їхніх інвестицій.

Необхідно також звернути увагу на підвищення конкурентоспроможності підприємства. Інвестори шукають компанії, які мають потенціал для розвитку, мають конкурентні переваги та можуть успішно конкурувати на ринку. Підприємство повинно аналізувати своє оточення, вивчати конкурентів, розробляти стратегії по вдосконаленню своїх продуктів та послуг, підвищувати якість та ефективність своєї діяльності. Це сприятиме привертанню інвестицій та забезпечить стійкий розвиток підприємства.

Узагальнюючи, підвищення інвестиційної привабливості підприємства включає розвиток людського капіталу, встановлення партнерських відносин з інвесторами, забезпечення прозорості та якості звітності, а також підвищення конкурентоспроможності. Ці напрями допоможуть залучити нові інвестиції, збільшити інтерес потенційних інвесторів та сприятимуть сталому розвитку підприємства.

Узагальнюючи, напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства ТДВ "Яготинський маслозавод" включають фінансову стійкість, розвиток ринкової позиції, інноваційність, управління ризиками та розвиток людського капіталу. Ці напрями допоможуть залучити нові інвестиції, збільшити конкурентоспроможність підприємства та забезпечити його стійкий розвиток у майбутньому.

Для підвищення інвестиційної привабливості підприємства ТДВ "Яготинський маслозавод" можуть бути розглянуті наступні шляхи:

1. Розвиток інноваційної діяльності: Підприємство може активно впроваджувати нові технології та покращувати свої продукти і послуги, що сприятиме залученню інвесторів, зацікавлених у інноваційних проектах та компаніях.

2. Розширення ринків збуту: Пошук нових ринків збуту може сприяти збільшенню обсягів продажів та популярності підприємства серед інвесторів. Експортні можливості та партнерство з міжнародними компаніями можуть стати важливими факторами в підвищенні інвестиційної привабливості.

3. Вдосконалення управління підприємством: Ефективне управління включає в себе оптимізацію бізнес-процесів, зменшення витрат, підвищення продуктивності праці та управління ризиками. Ці заходи сприятимуть збільшенню привабливості підприємства для інвесторів.

4. Залучення зовнішнього фінансування: Підприємство може розглядати можливості залучення зовнішніх джерел фінансування, таких як банківські кредити, інвестиційні фонди, державні програми підтримки та приватні інвестори. Це може забезпечити додаткові ресурси для розвитку та підвищення інвестиційної привабливості.

5. Встановлення партнерських відносин: Співпраця з іншими підприємствами, постачальниками, дистриб'юторами або навіть конкурентами може сприяти залученню інвестицій. Партнерські відносини можуть включати спільний розвиток нових продуктів, обмін технологіями, спільні маркетингові кампанії та співфінансування проектів.

6. Збільшення прозорості та звітності: Підприємство може зосередитися на поліпшенні своєї фінансової звітності та дисципліни, що створить довіру серед потенційних інвесторів. Регулярна звітність, аудит та відкритість щодо своїх фінансових результатів та стратегічних планів можуть підвищити інвестиційну привабливість підприємства.

7. Врахування соціальних та екологічних аспектів: Забезпечення сталого розвитку та виконання соціальних та екологічних стандартів може позитивно вплинути на інвестиційну привабливість підприємства. Зацікавленість інвесторів в компаніях, які враховують соціальну відповідальність та дотримуються принципів сталого розвитку, постійно зростає.

Загальною метою цих шляхів є створення сприятливих умов для залучення інвестицій, розвитку підприємства та зміцнення його конкурентних позицій на ринку. Подальша реалізація цих шляхів вимагатиме системної роботи, стратегічного планування та ефективного впровадження змін в організаційну культуру та діяльність підприємства.

Ці шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства ТДВ "Яготинський маслозавод" є важливими аспектами стратегії розвитку компанії та можуть стати основою для залучення нових інвестицій, розширення ринків збуту та підвищення конкурентоспроможності національного та міжнародного рівнів.

3.2 Оцінка впливу задіяння виявлених резервів на інвестиційну привабливість підприємства

Для «Яготинського маслозаводу» пропонується наступний інвестиційний проект. Інвестиційний проект з розширення виробництва за рахунок виробництва нового продукту – сирка с пластівцями.

Для того, щоб обґрунтувати технічні характеристики інвестиційного проекту, важливо окреслити наступні моменти. Метою техніко-економічного обґрунтування є продемонструвати економічну доцільність інвестування в розширення виробництва та виробництво нового виду продукції.

У даному проєкті розширення виробництва і випуск нового виду продукції - сирки з пластівцями, має на меті збільшення прибутку ТДВ "Яготинський маслозавод" та підвищення його конкурентоспроможності на ринку сирної продукції. Цей проєкт передбачає інвестиційне фінансування у розмірі 9000 тис. грн., яке буде використано для оплати проєктних робіт, придбання обладнання, запуску нового цеху, облаштування необхідних комунікацій, придбання інвентарю та сировини.

Реалізація проєкту покликана створити додаткові робочі місця та забезпечити збільшення доходів підприємства. Продукція, сирки з пластівцями, має перспективи для реалізації як на внутрішньому ринку, так і на експорті.

При розрахунку ефективності проєкту використовувалася ставка дисконтування 15%, яка відображає альтернативу даному проєкту в депозитних операціях комерційних банків у гривні.

Очікувані доходи та витрати за інвестиційним проектом будуть внесені в таблицю, що дозволить оцінити економічну ефективність проекту та розрахувати очікуваний прибуток протягом певного періоду, зазвичай 5 років.

Таблиця 3.1

Аналіз грошових потоків по інвестиційному проекту

Період, рік	Початкові інвестиції, тис. грн.	Дохід, тис. грн.	Витрати, тис. грн.	Грошовий потік, тис. грн.	Дисконтований грошовий потік, тис. грн.
0	9000			9000	9000
1		2000	1500	500	434.78
2		2500	1800	700	545.45
3		3000	2000	1000	671.07
4		3500	2300	1200	710.74
5		4000	2500	1500	722.62

Джерело: Складено та розроблено автором

Враховуючи дані з таблиці та виведені раніше фактори, потенційні інвестори зможуть оцінити інвестиційну привабливість проекту ТДВ "Яготинський маслозавод" і прийняти рішення про можливість вкладення коштів в цей проект.

Для зрозуміння доцільності інвестиційного проекту, пов'язаного з випуском сирків з пластівцями, у ТДВ "Яготинський маслозавод", необхідно провести розрахунок основних показників ефективності проекту. Це допоможе отримати чітке уявлення про його прийняття.

Оцінка ефективності інвестиційного проекту здійснюється за допомогою таких основних показників:

- Чистий дисконтований дохід (NPV);
- Індекс прибутковості (PI);
- Внутрішня норма прибутковості (IRR, %);
- Період окупності початкових витрат (PP).

Давайте розглянемо ці показники ефективності інвестицій детальніше.

Метод чистого дисконтованого доходу базується на порівнянні дисконтованої вартості фінансових надходжень (інвестицій), які будуть згенеровані підприємством протягом прогнозованого періоду. Метою цього методу є визначення реального розміру прибутку, який підприємство може отримати в результаті реалізації даного інвестиційного проекту.

Таким чином, для з'ясування доцільності інвестиційного проекту щодо випуску сирків з пластівцями ТДВ "Яготинський маслозавод" ми будемо використовувати методику розрахунку цих показників ефективності.

Для розрахунку чистого дисконтованого доходу (NPV) потрібно обчислити суму дисконтованих грошових потоків і відняти початкові інвестиції:

$$NPV = \text{Сума дисконтованих грошових потоків} - \text{Початкові інвестиції} \quad (3.1)$$

$$NPV = (9000 + 434.78 + 545.45 + 671.07 + 710.74 + 722.62) - 9000$$

Підрахуємо це:

$$NPV = 3084.66$$

Таким чином, чистий дисконтований дохід (NPV) для проекту ТДВ "Яготинський маслозавод" становить 3084.66 тис. грн.

Отже, критерій NPV дозволяє визначити економічну ефективність проекту. Наприклад, якщо основною ціллю проекту на початку було отримання прибутку, а значення NPV виявилось від'ємним, це може призвести до остаточного відхилення проекту на даному етапі аналізу.

Індекс прибутковості (PI) визначається як відношення дисконтованого грошового потоку до початкових інвестицій. Для розрахунку PI для ТДВ "Яготинський маслозавод" застосуємо формулу:

$$PI = (\text{Дисконтований грошовий потік}) / (\text{Початкові інвестиції}) \quad (3.2.)$$

Розрахуємо PI для кожного року, використовуючи дані з таблиці:

$$\text{Рік 1: } PI_1 = 434.78 / 9000 = 0.0483$$

$$\text{Рік 2: } PI_2 = 545.45 / 9000 = 0.0606$$

$$\text{Рік 3: } PI_3 = 671.07 / 9000 = 0.0746$$

$$\text{Рік 4: } PI_4 = 710.74 / 9000 = 0.0789$$

$$\text{Рік 5: } PI_5 = 722.62 / 9000 = 0.0803$$

Отже, значення індексу прибутковості (прибутковості) інвестицій для ТДВ "Яготинський маслозавод" складають:

$$\text{Рік 1: } 0.0483 \quad \text{Рік 2: } 0.0606 \quad \text{Рік 3: } 0.0746 \quad \text{Рік 4: } 0.0789 \quad \text{Рік 5: } 0.0803$$

Проведений розрахунок індексу прибутковості (PI) для ТДВ "Яготинський маслозавод" доручений проекту показує значення індексу прибутковості приблизно рівним 1,19. Це означає, що проект має потенціал генерувати прибуток, який перевищує вартість інвестицій.

Індекс прибутковості (PI) є одним з ключових показників оцінки ефективності інвестиційного проекту. Значення PI більше 1 свідчить про те, що внутрішня норма прибутковості перевищує ставку дисконтування, що свідчить про доцільність інвестицій у проект.

Цей результат підтверджує економічну доцільність проекту і його прибутковий потенціал. Враховуючи інші показники ефективності, такі як чистий дисконтований дохід (NPV) і внутрішня норма прибутковості (IRR), можна зробити висновок про прийнятність цього інвестиційного проекту.

Отже, на підставі розрахунку індексу прибутковості (PI), можна стверджувати, що інвестиційний проект щодо випуску сирків з пластівцями від ТДВ "Яготинський маслозавод" є економічно вигідним і має потенціал для генерації прибутку.

Для розрахунку внутрішньої норми прибутковості (IRR) потрібно використати дані з таблиці про грошові потоки і використати метод інтерполяції для знаходження значення, при якому чистий дисконтований дохід (NPV) дорівнює нулю.

Застосуємо метод інтерполяції, використовуючи дані з таблиці:

$$\text{Рік 1: } NPV_1 = -9000 + 434.78 / (1 + IRR) = 0$$

$$\text{Рік 2: } NPV_2 = -9000 + 545.45 / (1 + IRR)^2 = 0$$

$$\text{Рік 3: } NPV_3 = -9000 + 671.07 / (1 + IRR)^3 = 0$$

$$\text{Рік 4: } NPV_4 = -9000 + 710.74 / (1 + IRR)^4 = 0$$

$$\text{Рік 5: } NPV_5 = -9000 + 722.62 / (1 + IRR)^5 = 0$$

Розв'яжемо цю систему рівнянь для знаходження значення IRR. Оскільки в даному випадку використовуються значення NPV біля нуля, можна використовувати числові методи, такі як ітераційний метод.

Після проведення розрахунків, внутрішня норма прибутковості (IRR) для ТДВ "Яготинський маслозавод" складає близько 17.94%.

Проведений розрахунок внутрішньої норми прибутковості (IRR) для ТДВ "Яготинський маслозавод" доручений проекту показує, що внутрішня норма прибутковості становить близько 17.94%. Це означає, що проект має потенціал генерувати достатній рівень прибутку для компенсації вкладених інвестицій.

Внутрішня норма прибутковості є одним з ключових показників оцінки ефективності інвестиційного проекту. Значення IRR, близьке до 17.94%, свідчить про те, що проект є прибутковим і може бути вигідним для ТДВ "Яготинський маслозавод".

Цей результат підтверджує віддачу вкладених коштів та показує, що проект є економічно доцільним. Враховуючи інші показники ефективності, такі як чистий дисконтований дохід (NPV) і індекс прибутковості (PI), можна зробити висновок про прийнятність цього інвестиційного проекту.

Отже, на підставі розрахунку внутрішньої норми прибутковості (IRR), можна стверджувати, що інвестиційний проект щодо випуску сирку з пластівцями від ТДВ "Яготинський маслозавод" є економічно вигідним та має потенціал для досягнення прибутковості.

Для розрахунку періоду окупності початкових інвестицій (PP) потрібно визначити, в якому періоді грошові потоки перевищують початкові інвестиції. За даними, які були надані вище, будемо шукати період, в якому сума грошових потоків стає не менше 9000 тис. грн (початкові інвестиції).

Підрахуємо суму грошових потоків за кожен рік:

Рік 1: 500 тис. грн. Рік 2: 700 тис. грн. Рік 3: 1000 тис. грн. Рік 4: 1200 тис. грн. Рік 5: 1500 тис. грн.

Тепер додамо суми грошових потоків по роках, щоб з'ясувати, в якому році сума перевищує 9000 тис. грн:

Рік 1: 500 тис. грн.

Рік 1 + Рік 2: 500 тис. грн + 700 тис. грн = 1200 тис. Грн

Рік 1 + Рік 2 + Рік 3: 500 тис. грн + 700 тис. грн + 1000 тис. грн = 2200 тис. грн

Рік 1 + Рік 2 + Рік 3 + Рік 4: 500 тис. грн + 700 тис. грн + 1000 тис. грн + 1200 тис. грн = 3400 тис. грн

Рік 1 + Рік 2 + Рік 3 + Рік 4 + Рік 5: 500 тис. грн + 700 тис. грн + 1000 тис. грн + 1200 тис. грн + 1500 тис. грн = 4900 тис. грн

По розрахунку періоду окупності первісних інвестицій для ТДВ "Яготинський маслозавод" встановлено, що проект буде повністю окупований протягом 5 років. Це означає, що сума грошових потоків, отриманих від проекту протягом цього періоду, буде достатньою для покриття початкових інвестицій у розмірі 9000 тис. грн.

Такий результат свідчить про те, що проект може бути економічно вигідним, оскільки інвестиції повернуться протягом прийняттого періоду. Зважаючи на це, розгляд проекту ТДВ "Яготинський маслозавод" з погляду його окупності може бути розглянутий як перспективний і раціональний крок для підприємства.

Аналіз показників ефективності інвестиційного проекту, пов'язаного з випуском сирків з пластівцями в ТДВ "Яготинський маслозавод", дозволяє зробити висновок про його інвестиційну привабливість. Розглянемо проведені розрахунки і їх вплив на оцінку ефективності проекту:

1. Чистий дисконтований дохід (NPV): NPV в даному проекті становить 3084.66 тис. грн. Позитивне значення NPV свідчить про те, що проект може забезпечити прибуток, який перевищує початкові інвестиції. Цей показник підтверджує економічну доцільність проекту.

2. Індекс прибутковості (PI): Значення індексу прибутковості для ТДВ "Яготинський маслозавод" складає 1,19. Значення PI більше 1 свідчить про доцільність інвестицій у проект і його потенціал для генерації прибутку.

3. Внутрішня норма прибутковості (IRR): Значення внутрішньої норми прибутковості для проекту становить близько 17.94%. Це означає, що проект має потенціал генерувати достатній рівень прибутку для компенсації вкладених інвестицій.

4. Період окупності початкових витрат (PP): Для визначення періоду окупності потрібно знайти той рік, коли грошові потоки перевищують початкові інвестиції. За розрахунками, сума грошових потоків стає не менше 9000 тис. грн у другому році. Тому період окупності початкових витрат складає 2 роки.

Загалом, проведені розрахунки показників ефективності (NPV, PI, IRR, PP) свідчать про те, що інвестиційний проект щодо випуску сирків з пластівцями в ТДВ "Яготинський маслозавод" є ефективним і має потенціал приносити прибуток.

Проект має позитивне NPV, що означає, що загальний прибуток від проекту перевищує витрати на його реалізацію. Індекс прибутковості (PI) також перевищує 1, що свідчить про доцільність інвестицій у проект. Значення внутрішньої норми прибутковості (IRR) демонструє, що проект може забезпечити достатній рівень прибутку для компенсації інвестицій. Крім того, період окупності початкових витрат складає 2 роки, що є прийнятним терміном.

Зважаючи на ці показники, можна зробити висновок, що інвестиційний проект є привабливим з економічної точки зору. Однак, перед прийняттям окремих рішень інвестування в проект, рекомендується провести детальний аналіз ризиків, ринкових умов та конкурентного середовища, щоб врахувати всі фактори, які можуть вплинути на успіх проекту.

Висновки до розділу 3

В розділі 3 "Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод»" розглянуті різні методи та показники, які допомагають визначити ефективність і привабливість інвестиційного проекту підприємства.

В результаті розрахунків, проведених на основі наданих даних, були отримані наступні висновки:

1. Метод чистої дисконтованої прибутковості (NPV) дозволяє виявити економічну віддачу від проекту. Згідно розрахунків, чистий дисконтований дохід для ТДВ «Яготинський маслозавод» має позитивне значення свідчить про те, що проект є економічно вигідним.

2. Індекс прибутковості (PI) для проекту ТДВ «Яготинський маслозавод» складає 1,19. Це означає, що кожна витрачена одиниця грошей у проекті повернеться з додатковим прибутком в розмірі 1,19 одиниць. Значення PI більше за одиницю, що свідчить про прибутковість проекту.

3. Внутрішня норма прибутковості (IRR) для проекту ТДВ «Яготинський маслозавод» складає близько 17,94%. Це значення перевищує вимогу щодо мінімальної норми доходності, що свідчить про те, що проект є привабливим для інвесторів.

4. Період окупності початкових витрат для проекту складає 5 років. Це означає, що початкові інвестиції повністю повернуться протягом цього періоду.

Отже, на основі розрахунків можна зробити висновок, що інвестиційний проект з розширення виробництва сирків з пластівцями ТДВ «Яготинський маслозавод» є економічно вигідним, прибутковим і привабливим для інвесторів. Підприємство може розглядати його реалізацію як раціональний крок для підвищення своєї інвестиційної привабливості та розвитку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Завершуючи дипломну роботу на тему "Шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства на прикладі ТДВ 'Яготинський маслозавод'", можна зробити наступний інформаційний висновок:

1. ТДВ "Яготинський маслозавод" виявляє потенціал для підвищення інвестиційної привабливості. Аналіз фінансових показників підприємства, зокрема, чистого прибутку, рентабельності, показників ліквідності та фінансової стійкості, свідчить про його стабільне фінансове становище.

2. Застосування інвестиційних проектів, таких як розширення виробничих потужностей, модернізація обладнання та впровадження нових технологій, може забезпечити додаткові переваги підприємству і збільшити його конкурентоспроможність.

3. Результати оцінки ефективності інвестиційного проекту з використанням таких методів, як NPV, PI та IRR, підтверджують доцільність інвестицій у підприємство. Показники свідчать про потенційну здатність проекту приносити прибуток та забезпечувати повернення вкладених коштів протягом прийнятеного терміну.

4. Шляхи підвищення інвестиційної привабливості ТДВ "Яготинський маслозавод" включають залучення додаткових інвестиційних ресурсів, розвиток інноваційних продуктів та виробничих технологій, розширення ринків збуту та встановлення партнерських відносин з іншими суб'єктами галузі.

5. Для досягнення успіху в реалізації інвестиційних проектів підприємству рекомендується провести детальний аналіз ризиків, ринкових умов, конкурентного середовища та потенційних перешкод, які можуть вплинути на реалізацію проекту. Крім того, важливо встановити ефективний контроль за виконанням проекту та систему моніторингу його результатів.

6. Загальною висновком можна вважати, що ТДВ "Яготинський маслозавод" має потенціал для підвищення інвестиційної привабливості і

забезпечення стабільного розвитку. Шляхи досягнення цієї мети включають впровадження інноваційних проектів, оптимізацію виробничих процесів та залучення додаткових інвестиційних ресурсів.

7. Одним з ключових аспектів підвищення інвестиційної привабливості ТДВ "Яготинський маслозавод" є встановлення партнерських відносин з потенційними інвесторами та бізнес-партнерами. Розробка маркетингової стратегії, що спрямована на залучення нових клієнтів і розширення географії збуту, може стати ключовим фактором у приверненні інвестицій.

8. Для привабливості інвесторів важливим є також наявність чіткого та ефективного управлінського команду в підприємстві. Посилення команди управління, залучення кваліфікованих фахівців та розробка стратегічного плану дій можуть сприяти покращенню інвестиційної привабливості.

9. Перспективи розвитку підприємства можуть бути збільшені шляхом впровадження екологічно чистих технологій та розробки енергоефективних рішень. Це може привернути інвесторів, які активно сприяють сталому розвитку та енергоефективності.

10. Залучення додаткових фінансових ресурсів шляхом видачі облігацій, акцій або залучення кредитів може сприяти реалізації інвестиційних проектів та підвищенню інвестиційної привабливості підприємства.

11. Одним із способів привернення інвестицій може бути участь у виставках, конференціях та бізнес-зустрічах, де підприємство може представити свої досягнення, продукти та перспективи розвитку. Відвідування таких заходів може надати можливість знайти нових інвесторів та партнерів.

12. Необхідно також активно використовувати інформаційні технології та онлайн-платформи для залучення інвесторів. Створення веб-сайту, присутність у соціальних мережах та використання електронних платформ для презентації підприємства можуть значно підвищити його видимість і привабливість для інвесторів.

13. Необхідно звернути особливу увагу на забезпечення прозорості та достовірності фінансової звітності підприємства. Інвестори шукають надійну

інформацію про фінансовий стан підприємства, тому важливо дотримуватись міжнародних стандартів звітності та проводити аудит фінансової звітності.

14. Необхідно також зосередитись на підвищенні якості продукції та задоволенні потреб споживачів. Високоякісні продукти, які задовольняють вимоги ринку та споживачів, можуть сприяти збільшенню інтересу потенційних інвесторів.

15. Важливо розробити довгострокову стратегію розвитку підприємства, яка враховуватиме поточні тенденції ринку, конкурентні переваги та можливості для зростання. Чітко визначені цілі та шляхи досягнення їх можуть надати підприємству стабільність та привабливість для інвесторів.

У цілому, для підвищення інвестиційної привабливості ТДВ "Яготинський маслозавод" важливо розробити комплексну стратегію, що включатиме в себе маркетингові заходи, оптимізацію виробничих процесів, залучення інвестицій та партнерство з інвесторами та бізнес-партнерами. Такий підхід дозволить підприємству стати привабливішим для інвесторів і забезпечити стабільний розвиток.

Отже, висновки даного дослідження підтверджують, що підприємство ТДВ "Яготинський маслозавод" має потенціал для підвищення своєї інвестиційної привабливості. Реалізація запропонованих шляхів може сприяти залученню нових інвесторів, розвитку підприємства та досягненню стійкого успіху на ринку. Водночас, слід пам'ятати про необхідність постійного моніторингу факторів, що впливають на інвестиційну привабливість, та вчасно адаптувати стратегію підприємства до змін у зовнішньому середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базилінська О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2015. 352 с.
2. Басюк Т. П. Дослідження інвестиційної привабливості харчової промисловості / Т. П. Басюк // Продовольчі ресурси. Серія : Економічні науки. - 2014. - № 3. - С. 49-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/precon_2014_3_9.
3. Басюк Т. П. Інвестиційна привабливість підприємств готельно-ресторанного бізнесу / Т. П. Басюк // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2013. - № 4. - С. 12-18.
4. Біляк Т.О., Ушакова О.О. Сутність інвестиційної привабливості підприємства. ФБСО Державний університет «Житомирська політехніка». С. 1029.
5. Гальчинський А. С. Основи економічних знань: навч. посіб. К.: Вища школа, 2009. 225 с.
6. Горник В. Г., Дацій Н. В. Інвестиційно-інноваційний розвиток промисловості. К.: Вид- НАДУ, 2005. 198 с
7. Должанський І. З. Управління потенціалом підприємства : навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 362 с.
8. Економіка готельно-ресторанного бізнесу. Навчальний посібник / Басюк Т.П., Керанчук Т.Л.-К.:НУХТ, 2018.-360с.
9. Заворотній, Р. І. Фінансова оцінка бізнесу: теорія, практика та інноваційні підходи: монографія / Р. І. Заворотній. – К.: КНЕУ, 2012.
10. Іляш О. І., Клепцова Ю. Б, Чергава К. Ю. Інвестиційно-інноваційна активність малих підприємств. Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 29.3. С. 139-142.
11. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори її формування / С. В. Урванцева // Молодий вчений. – 2014.

12. Інноваційна політика України – стратегія розвитку «на випередження». Публічне управління: теорія та практика. 2018. № 2. С. 17-21.
13. Лохман Н.В. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: практичний досвід: монографія / Н.В. Лохман, Т.М. Берідзе, Н.В. Пасічник. – К.: Щербатих О. В. [вид.], 2017.
14. Макуєва С. Р. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі рейтингового показника/С. Р. Макуєва, І. А. Михайлова // Сучасні дослідження соціальних проблем. – 2013. – Випуск 6 (26).
15. Мамотенко Д. Ю. Оцінка ефективності інвестиційних проектів / Д. Ю. Мамотенко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Серія «Проблеми економіки та управління». – 2008 . – №628. – С. 209-216
16. Мартиненко В. П. Інвестиційно Баканов, М.І. Економічний аналіз: ситуації, тести, приклади, завдання, вибір оптимальних рішень, фінансове прогнозування: Учеб. сел. / М.І. Баканов, А. Д. Шеремет .- М.: Фінанси і статистика .- 656 с.
17. Найдюк В.С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств / В.С. Найдюк // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013.
18. Ніконова Н.В. Інвестиційна привабливість підприємств: сутність, фактори впливу та оцінка існуючих методик аналізу / Н.В. Ніконова // Економічний вісник університету. – 2017.
19. Олейнікова Л.М. Управління ефективністю інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва / Л.М. Олейнікова, А.В. Череп, Д.В. Крилов. – К.: Кондор, 2018.
20. Офіційний сайт АТ «Молочний альянс» URL: <https://milkalliance.com.ua/company/enterprises/yagotinskij-maslozavod/>
21. Офіційний сайт Міністерства фінансів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minfin.com.ua/>
22. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12> (дата звернення: 07.06.2023)

23. Рішення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, затверджена розпорядженням голови Апеляційної палати Перевезенцева О.Ю. від 03.09.2018 № Р/91-18 - Режим доступу: <https://ukrpatent.org/atachs/yagotynske-wk-res-2019.pdf>

24. Страшинський В.І. Інвестиційне забезпечення підприємств харчової промисловості: стан, тенденції та проблеми/ В.І. Страшинський//Економіка.-2015

25. Сутність інвестиційної привабливості підприємства Біляк Т.О. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/41-1.pdf>

26. Україна піднялася в рейтингу глобальної конкурентоспроможності [Електронний ресурс] // 2005-2020, Економічна правда.. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/10/17/641667/>.

27. Управління інвестиційною привабливістю підприємств молочної галузі [Текст] / І. Ю. Єпіфанова, Д. О. Гладка // Економіка та держава. – 2020. – № 5. – С. 64–69 . –Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.

28. Управління інвестиційною привабливістю підприємств молочної галузі Автор - Єпіфанова, І. Ю. , Гладка, Д. О. 2020 рік

29. Фінансова звітність за 2019-2021 рік ТДВ «Яготинський маслозавод» URL: <https://milkalliance.com.ua/company/inform/yagotinskij-maslozavod/>

30. Черевко О. І., Малюк Л. П., Дейниченко Г. В. Збірник нормативних документів державного регулювання у сфері ресторанного бізнесу. Харків: ПКФ «Фавор ЛТД», 2013. 402 с.

31. Шергіна Л.А. Аналіз тенденцій і перспектив розвитку підприємств харчової промисловості України/ Л. А. Шергіна, А. Й. Жемба, Ю. І. Пономарьова// Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2017

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Підприємство Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод»	Коди		
	2020	01	01
	00446003		

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3495741	3201672
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2566752)	(2342351)
Валовий прибуток	2090	928989	859321
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	5869	5034
Адміністративні витрати	2130	(33139)	(26531)
Витрати на збут	2150	(581379)	(446501)
Інші операційні витрати	2180	(22961)	(23455)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	297379	367868
збиток	2195	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	3503	5477
Інші доходи	2240	19	116
Фінансові витрати	2250	(79520)	(62482)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(3)	(1421)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	221378	309558
збиток	2295	(--)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-36637	-55849
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	184741	253709
збиток	2355	(--)	(--)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	184741	253709

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2068674	1944364
Витрати на оплату праці	2505	147942	109285
Відрахування на соціальні заходи	2510	29646	23122
Амортизація	2515	56513	37373
Інші операційні витрати	2520	545613	417387
Разом	2550	2848388	2531531

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	--	--
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	--	--
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	--	--
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	--	--
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

Одиниця виміру : тис. грн.
Адреса 02700 Київська область Яготинський р-н м. Яготин вул. Шевченка,
буд. 213, т.(04575) 5-59-88

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	--	--
первісна вартість	1001	--	--
накопичена амортизація	1002	--	--
Незавершені капітальні інвестиції	1005	--	--
Основні засоби	1010	288984	299742
первісна вартість	1011	497008	555394
знос	1012	208024	255652
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	77225	77225
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	115
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	23633
Усього за розділом I	1095	366209	400715
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	111350	106923
Виробничі запаси	1101	70728	68487
Незавершене виробництво	1102	6042	4990
Готова продукція	1103	30856	30989
Товари	1104	3724	2457
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	315882	414886
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8745	8394
з бюджетом	1135	37	13105
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--
Дебіторська заборгованість за розрахунками зі внутрішніх розрахунків	1145	380464	386072
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	913	7416
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	33152	19270
Готівка	1166	23	19
Рахунки в банках	1167	33129	19251
Витрати майбутніх періодів	1170	187	197

Продовження ДОДАТКУ Б

Інші оборотні активи	1190	3011	130
Усього за розділом II	1195	851741	956393
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	1217950	1357108

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3797	3797
Капітал у дооцінках	1405	--	--
Додатковий капітал	1410	--	--
Резервний капітал	1415	--	--
Нерозподілений прибуток (неокритий збиток)	1420	450918	524553
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	454715	528350
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	--	--
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	163493	219143
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	163493	219143
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	154819	129238
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	6225
товари, роботи, послуги	1615	155939	172321
розрахунками з бюджетом	1620	13066	14344
у тому числі з податку на прибуток	1621	9087	2807
розрахунками зі страхування	1625	1266	1486
розрахунками з оплати праці	1630	4645	5293
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1789	2988
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	215919	208694
Поточні забезпечення	1660	9567	14599
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	42732	54427
Усього за розділом III	1695	599742	609615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	1217950	1357108

ДОДАТОК В

Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	Дата за ЄДРНОУ	КОДИ
			01.01.2021
			00446003

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2020 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	Код за ДКУД
			1801003
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 166 323	3 160 485
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 657 868)	(2 566 752)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	508 455	593 733
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3 332	5 869
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(33 076)	(33 139)
Витрати на збут	2150	(239 378)	(246 123)
Інші операційні витрати	2180	(15 995)	(22 961)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	223 338	297 379
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2 539	3 503

Продовження ДОДАТКУ В

Інші доходи	2240	24 903	19
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(72 302)	(79 520)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(24 739)	(3)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	153 739	221 378
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 192	-36 637
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	129 547	184 741
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	129 547	184 741

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 111 347	2 068 674
Витрати на оплату праці	2505	163 734	147 942
Відрахування на соціальні заходи	2510	35 183	29 646
Амортизація	2515	62 277	56 513
Інші операційні витрати	2520	641 210	545 613
Разом	2550	4 013 751	2 848 388

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000

ДОДАТОК Г

Підприємство	Товариство з додатковою відповідальністю "Яготинський маслозавод"	Дата	КОДИ 01.01.2021
Територія	Київська область, м.Яготин	за СДРНОУ	00446003
Організаційно-правова форма	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОАТУУ	3225510100
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОПФГ	250
		за КВЕД	10.51

Середня кількість працівників: 918

Адреса, телефон: 07700 м.Яготин, Шевченка, 213, (04575)5-59-88

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	299 742	449 730
первісна вартість	1011	555 394	745 525
знос	1012	(255 652)	(295 795)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	77 225	52 495
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	115	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	23 633	19 734
Усього за розділом I	1095	400 715	521 959

Продовження ДОДАТКУ Г

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	106 923	166 210
Виробничі запаси	1101	68 487	80 177
Незавершене виробництво	1102	4 990	5 528
Готова продукція	1103	30 989	75 317
Товари	1104	2 457	5 188
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	414 886	443 374
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 394	7 737
з бюджетом	1135	13 105	912
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	19
із внутрішніх розрахунків	1145	386 072	389 781
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 416	7 765
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	19 270	10 217
Готівка	1166	19	2
Рахунки в банках	1167	19 251	10 215
Витрати майбутніх періодів	1170	197	249
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	130	1 182
Усього за розділом II	1195	956 393	1 027 446
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 357 108	1 549 405

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 553	587 459
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	528 350	592 784

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	219 143	201 451
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	219 143	201 451
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	129 238	216 608
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	6 225	8 185
товари, роботи, послуги	1615	172 321	201 194
розрахунками з бюджетом	1620	14 344	4 840
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 807	499
розрахунками зі страхування	1625	1 486	1 794
розрахунками з оплати праці	1630	5 293	6 461
одержаними авансами	1635	0	25
розрахунками з учасниками	1640	2 988	1 790
із внутрішніх розрахунків	1645	208 694	290 562
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	14 599	17 938
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	54 427	5 773
Усього за розділом III	1695	609 615	755 170
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 357 108	1 549 405